

(M. Cod. 4. v. 25.)

K 34

Fernanha Steinbeck

jo Azkotzen bei Bi

A b c d f g h i l

m m m

S o r N o v a s : G e

m m

A b c d e f g h i l n o p q s t

A b c d e f g

Iesus Maria

Iesus M A b c d e f g

66

A Guary codex 1835-ben készült
Guari és Felsőnelesztei Guary Miklós
kir. udvarnoki, táblabíró, vas-vármegyei
guari birtokos ajándékából a N. S.
Akadémia könyvtárba.

Bejegyzetetett 1920 március 17-én.

Szily

nec galazattá. Ezekről zola regente Jeremias
ppha mondva Igon meg galazattánacl mind
azok kik meg nem osmeret az orokke nálo gala
zatot ki sohba el né mosattat. ¶ Ez nek
kinni potonac ez met oth vagon igon iettene
tos zorniség Mert oth lezon ordogoknec zorni
segos latasoc hog kik eth ez velagba nem utaltac
ordognec tarsaságat es vhozájoc nálo hasonlatos
ságot othes legenet veloc latuan inluan az
v zornisegos zmoket mind orokke kirol vj
mód Jeremias pphta Jünet es ménét az turbo
zottatra ordogoknec nag zorniségére Ned iol
ezetbe hog igon nag zorniség volna ember
nec latina lak ej ordognec zorniségét de
mit alextaz mene zorniség lezon az holoth
zonetlen es mindonkoron lattac az zamtalá
ordognec zorniségét es az zamtalá binosoket
kik ordoghöz mind hasohlatosoc kirol vj mond
zent Agoston doctor Ebben bizonyos leg hog ej
eleten zorni beszenet zünenet latasa ej velag
ba mene kim vagon mind főlül mila Vj mód
touabba ezon doctor Jay iay ha eleten es elemig

M. ACADEMIA
KÖNYVTARA

az v
nag km legon az ondoc satanac rakazjune
net lataša ki mind ez velagbeli kinnal na
gob Tehat valon mit aleytaz menenag iay
vezig es mene naq zornisegos km lezon az v
illetes fogdosasa kormekozot zorongatasá
es naq mergos fogaual valo mardosasa valon
mikeppé albat az v zornisegos zunenet elotte
es az v zianac el viselhetetlen dohoszaganac
ellene es az v kinkinu langazo zome net elot
te valon ki az ki mind eroket meg monthassá.

Tironkettod kinnia poclnac ez mert oth
vagon ol ugon naq kesensegos es zornisegos
km kinet orokke vege ninen kit meg bizonort
zent Janos latašanac konuebe módna. Bot
tretetnet az tiszbe es kinkübe es az v kinnoc
nat bize ki zarmazit mind orokkui orokke
Eth minmar rettent keides az kinnac orokke
valo voltarol ekkeppé módna. Valon minne na
gon ez hog embor abbint kenes ideig tezies
orokke valo kint kel erotte zenuedmetetic
en nekom hog ext igasság né adnaia Mert az
iras vj mod mene meitekkel merod anne

ez kerdesre
de lac
ual meric nekodes **Zent tamas** doctor rea
felel ekkeppé módna Igasság agga ext hog ne
maraggon az binnet ektelen sege igassagnac
ekossege nekiulon **H**ert iollehet hog abbm legó
kenes ideiglen demaga az kinnia orokke meg
marad az ok binnet kinet ez velagba veg nem
vetetet **E**nnet zent tamas doctor neg ocat reti
es zent geigor doctor el vegezi Elso oca ez Mert
abbm lezon annac ellene kinet sohba vege ninen
len **H**ert abbinet kinnianakes og kelleni
hog sohba vege ne lezon Masod oca mert em
bor meg ohi vnmagaba az zent iozagot az
binnet macta kinek neki orokke kelloz vol
na elme **H**umad oca mert az cuhorot et ez
velagba né tartot penitenciat kit oth az pocolba mind orokk
sem tarthat kiert iduozalm kellene Neged
oca mert abbm el valazt embort az oret elet
tuu tudmamiet az istentil **H**ert meltan es
igazan esic az oret halalnac marataba. Ottod
ocat reti zent geigor doctor ekkeppen módna
Miert az kegotlenec oromest acartat volna
ez velagba elmoz mind orokkel arra hog az meg
*ez né egeb ha
lac az ve isten
kinet sem kezd
sem vegezo mi*

zecot binnec genierij segebe mind orokke
elhetet volna hert az istenec igassagos ite
leti azt aggahog sohha kim nekulon ne leje
nekkiknet acirattoc mindoncoron exrelag
ba binbe genierikodot Hert mind exqbelol
inluan meg teitic hog exkeves ideig valo bi
tetelex orokkenalo kint zenneggenet Eth
immai vettetic mas keedes arrol hog ha az
potol kin na kerestetic nagob muhkaual anag
kedeg az meni orzage. kue ekkeppen felel ras
magazaro mestor mondua hog az gonozot nag
gal nehezeb muhkaual keresc magoknac az
poclnac oroc kinnat hog nem avoc az orok
menorzagot knol ekkeppzol bolgot new
mestor mondua Smosoknet muhkauct nag
gal nehezeb az oroc kinnac keresc sebe hog
ne az zentoknet az oroc menorzagba mene
sokbe Miert az zolga menenel tob vrnac zol
gal annenval tob muhkat kel tenim Miert
kedeg abbinos zolgal ordognec exrelag
naces v testenet intab hog ne istenec hert
valaki ez harom vrnac zolgal ellensegenet

zolgal hert elo ellensege embornet ordyz
hert exordog vrnac miert v igon gonoz
igon gonoz zolgalattal kel v neki zolgal
matudmamiet sok iegseggel sok guloseg
gel sok ragalmassaggal sok hizug saggal
sok hamishittel Elezter mondarec hog ex
dog vrnac kel zolgalma sok iegseggel kmec
hiznalatta e Miert az ieg embornas embor
net iamborsagabol gonozodic mas embor
net ioragbi ualo hiznalattabol fogatkozic
mas embornet bodogsagabol bodogtaluna
es genette lezon mas embornet zoldsegebol
meg az mas embornet lelki konesegebol
elsonnad es meg ortuerodic mas embor
net egessegebol meg betegodic mas embor
net zepsegel meg feketodic es zorniue
lezon mas embornet relago ssagabol meg
vakul mas embornet elenensegebol meg
hal hert mind ex az iegsegnet hiznalat
tu kiert az oroc poclnac kinnat vez mas
zolgalattia ordognec az atkoret guloseg kinec
hiznalattat zent Janos ekkeppen uta meg mo

6. uan Mmon vilaki attasiat güloli ez
eleten embor gilcos es tiggaatc axt hog
semnemü gilcos oroc menorratgot nem
vezi mire met meg olte v lelket az gulo
segnet miattal kiert menorratgot el vexti
es maganac potlot ien Thumad zolga
latta az ordog vintac torossag es rezog seg
Mekigon naq nebez zolgalat legon ordognec
ez meg ielonti ras magarazo mestor ekkep
pen modna az rezogs torossat ordog vjan
biria mint embor v barmat vj hog valam
nemi bimie aciria vket haptania zabardon
meg teheti mire Met az xpus ezokon ordog
nec zabudsagot hagot mint meg vagon irua
az evangeliombi az ejembornol kibe vala
hatzages batuanhit ordog kiket mitoron
vionc v belole ki vze modnac ha minket
ennet ki vec kerone tegod azon hog bolas
be minket ez dznogba kik eth velont vad
nac es legottan zabadda huja vket beleoc
menmie Es ez dznocat orzic vila az pztoc
az tengor mellet Es hog beleoc menenet az

ordogoc legottan mind az tengorben zog
dosenecc es mind bele halanc azert ez dznoc
ton extemet mind az torossat es rezogosok
kikon az xpus ordogoknet batalmat adot
hog ha az bimb be vegig meg maradnac mind
az tengorbel azaz potolba v veloc zogdosenet
es mind bele olet vket azert valaki ordog
nec zolgalat testenet kedue keresesenhez v
neku solga es fizetese De halgassad immaz
az zent docto rocat mit zolnac az torossag
rol Zent Agoston doctor vj mod rola az rezog
seg hizolkodo ordog edos merog generekodo
bm vekozetoknet arinal gonossagnac go
kere bmoknet kerdeti sonet meg haborop
tora elmenet el forderitoia es leloknet ve
zedelme kit hi vilaki val ez vni magat nem
vala es ha vilaki ne teri ez bint ne tezon
Geneta neu mestor vj mod rola Valon mi
ptalatosb rezog embornel kmec zaibol do
bossag zarmazit zolasaba bolondzic titkot
nem tart kmec elmeie el idegonul eze el
vezzune el viltoric Istenet lezon gulos

8
gos angiloknac vtalatos es emborok
net mouete iozagoktul meg fortatit or
dogottul meg galaztatit es mindonok
til meg nomottatit **Zent Ambros** dotor
es igon zidulmaza ezatkozot bint módna
Kezogseg meg galaza az termezetet ki vexti
emborbol istenec malaztatit es el vexti v duo
segét ala retuen vtet az melsegos tizes ve
rombe mert emborbol tezon beszeti az eossbol
erotelent Jamborbol tezon ne iamboit tizta
bol fortelmesit es boli emborbol tezon bolon
dot **A**zert kiki mind iol vege ezebel mert ez
torcoßág mindon binnet utat zeroz az leloc
be menesre mert valaki ez binnel meg gozet
tetendic semmi nemü binnet ellene nem al
hat **A**zert ez rezogseg semmi ne ezebel ha nem
lak binoknet coporsioia ondoksagnac arta
ga es goyteneit fortelmessegnet kezdeti
otadasnac aina tizasagnac ellensegeit es te
sti tiznet goytasa Mind exoket meg bizonoy
ta az zent uas módnan bollnet matta For
nac itala be megon hizolkoduen es kedue

5
9
sonde az vtosó napon meg mar mikepen az
zomac es mikeppé az regulos new megos ki
go meg ot az lelogbe **A**zert imé mind exog
belol mluá meg tecic meligon nevez legon
ordognes es az testnet zolgalma kiert ordog
fizet neki awal ammie magon **N**eki kedeg ezebel
iozaga semmi minihane lak az pocolnac kinnia
Azert ext meg hallozes meg bizonortatec boj
ordognes es az pocolnac kinniaert naßgal ne
vezeb zolgalma boj ne istenec **I**mmar bizo
noytassett azes meg boj naßgal kinnieb istenec
zolgalnonc boj nem ordognes es naßgal kinnieb
meniorzagot vennonc boj ne az pocolnac kini
nat **E**zt meg bizonorta ezon uas magarazo
mestor módna az istenzereto embornet lelkeit
es v zine olan mint az zonetlenvalo vendeg
segmikeppé moja zent leloc bollnet miat
ta **M**ert mikepen zocoth embornet geneik
dm az io vendegsegbe etelbe italba es viga
sagbi ezonkeppé az istenzereto leloc gener
kodis edoskodic es vigidoz az isteni zent ze
retedbe es az lelk iozagofli **I**g ekkeppé mert

ha fel tekint latia az istent lelki zomeuel
kit sohha meg ne bantot es ha vekozotte
rola pentencia tartot es io remensege naga
hogaz isten kit vzeret bmet neki meg borat
ta es mind ezet v neki ternet nag oromet
Es ha tekint az isten zere to ala es lattia az
potlot hog houa seminemi isten zere to es bi
zon pentencia tanto ne megton es ig abba
io remensege nagon hog voda ne vettetic es eb
be neki nagon nag orome Es ha tekint hantia
osmeri az el mult idot hog istenec zolgalattia
ba koltote el Es ha eleme tekint vj osmeri es
vij hog az ionendo idot istenec zolgalattia ba acar
ia es kiuamia el kolteme mind addeg meg ez
velagba el kibol mind nag lelki vigasag ada
tic v neki hakedeg tekint iog fele tehat axt
lattia hog az angal ki neki adittatot zolga
lattia es orzettie vtet orizi es otalmaza mind
v halalaig ordognec hatalmatul es v lalard
sagatul es halalanac vtana vizi v lekhet
az mennei bodogsagba holothaz xpussal es
az bodog ziz marianal es mind az mennei

10
11
zamtalan zentokkel es angalokkal orzagol
nac mind orokkul orokke akert ez isten zere
tov alazatosci es engedelmesoc mindoncoron
vadnac vigasagba es iduossegypkiol nag bator
sagbales io remensegbe vj hog ez eleten ne fel
halaltul ne fel ordogtul es seminemi ellenseg
tul kuol vj mod vers toyleto mestor Qui semit
deo regnat ut leo Valaki istenec zolgal orzag vj
mint orozlan akert mind ezogbol inluan meg
tecas hog istenec kinnib zolgal m hog ne ordog
net es az menorzagba naggal kinnib menme
hog ne potolba
Mel atkorot bin legon az gonoz iagul
massag eth kerdetic arvol valo tanulsag
Elezter lassoc axt meg hog hankepp le
zon az iagul massag Mondatic hog eg
keppen lezon ig micord masica valaki ha
missan gonoz hit kolt Maskeppen lezon
micord az hallot gonossagot masnac mod
ga feleben annal menere hallotta har
madkeppen lezon az halgato felol micord
az iagul massagot valaki oromest halgatta

6

12
14.
Nagedkeppen lezon attasianac titkon va
lo binet meg ielontem. Todkeppē lezon/
micord valaki attasianac titkon valo io
uoltat meg tagagga batodkeppen lezon/
micord az inluan valo iambořságat meg
kisseberti hetedkeppē lezon/micord attasia
ba valo ioth gonořia iteli. Hert ehet keppē
lezon/ez atkozot gonoř ragalmasságkik
mīd ordogi bimoc. Immaz halgas iol
hořaiamēl atkozot bin lezon/ez gonoř ra
galmasság. Mert dottoroc vj leltet meg/hoj
az ragalmazonac/žaia nelue/gonořb az po
colna/oca/ez mert az potolac az gonořo
cat neli be/de az gonoř ragalmazonac/žaia
nelue/nem enged/sem az iotnac/sem az go
nořotnac/de mīd potolba reti/ez iteli vket/
Ext exonkeppē broniortā az zent uas/mon
duā h̄znalatosb az potolaharmad neli
neli/ki neli/az ragalmazonac nelue. Mert
uasba/eharom neluet leloc. Elso angali neli/
kiuel embor zol istenol/ez iduosségerol/
mas neli vagon/embori neli/kiuel embor

7
13
zot zom ez relagiakiol harmad neli vago
ordogi neli/kiuel zot zolm az ragalmazo
gonoř embor ordogi dolgot/ez potolba valo
gonořságot. Mel atkozot bin lezon/ez
gonoř ragalmasság halgas iol hořaiamēt
dottoroc vj irtat meg/hoj az ragalmazo/or
dognet zožoloia/procatoria/ez gongat više
lore/mēt v mīdonkeppē ana igekozic/ez
azotat zola/hoj az leloc/ki istene volna/azt
vj acuia/ez azon terekodit/hoj ez ordoge le
gon/ez vele potolba meninon. Mert valon mī
net itelned/ez mondamaid ext egebeknet/mīcō
ron az ragalmazo ext monga. Imaz embor
parazna/rezogos/reg/fondorlo/ez egeb bimt
hořaiamēt mondama/mit mond ebbe/ha nē
iac art/ez embor ordoge/ez potolba valo/
Hert ez eleten gonoř ragalmazot/mēzat
ordognet zožoloi/de meg ennet folotte/
neki tommenozze/mēt ordognet kepebe
olmel tommenozot visel/kiben az kedues
illatert/emborknet binenet ondogsa
gos birz/ez egebeknet fistolic. Mel at

14
16.
kozot bim legonez gonoz ragalmassag meg
ielonti uas magarazo mestor mōduh hog
gonozbat az ragalmazoc az oruoknal es az
toluauoknal kik emborkinet ez velagi ioz
gotat el vrozac es el ragadozac kit meg bi
zonoyt zent Ambros doctor mōduā Incub el
zenuehettoe az ol' oruocat kik ez velagi ioz
gontat el ragadozac hog nē mint azocat kik
nekont io hironkot neuonkot el zaggattac/
es meg zidalmazat Ostat monga ennet az
zent uas holoth ug mond abboli Jobb embor
nec az vio nene hog nē az naq czdagsaga/
Avert valaki masnat az vio huet nenet el
veztendimcables nagobban art neki hog
nē ha az vnaq czdagsagat el veztenie es
nē rac annat art az gonoz ragalmaz em
bor kinet iohiret nenet el vezte meg enet
solonte az ragalmazonac naggal nagobban
art Mert e; atkozot bimol ac aleg anag soh
ha eleget nē tehet kuoltoruuenzerent es igas
ságzerent tartozic eleget tennie Ez eleten
eleget teteue vronc vronc inon maga igon

8. 15
erossen kotelez mōduāazzent ewangeliom
ba Non exies inde donet reddis nouissimū
quadrante Addeg ennet ki nē meg/mig
nē mind az vtoso fillerig eleget tez Mit
atara mondani ha nē iai ext Addeg ab
vinnet ciladaiabol ki nē meg/mig nē
mennel kissēb el veth iozagrol eleget tez/
kit egez kecztensēg conaliomba ekkeppē
vegezot el mōduan Abbim addeg meg nē
borattatic mig nē az el veth iozag meg adat
tatic Avert ued iol egodbe mel' vtalatos le
gon az ragalmaz embor ext inluā meg
osmerod ebbolmert utet az zent uas hasoh
la kilomb kilomb besfekhoz hasonlatic
zent uasba az ragalmaz embor elezter az
ebhoz kit ekkeppen ut meg boli mōduan/
Mikeppē az ebnet faraba lüt inl'ezonkeppē
ugon bolond embornet zaialan abbezied/
Azbekinet faraba ugona az inl'addeg sem
mikeppē meg nē zomig mig nē onnat ki
ragia Ezonkeppē aragalmaz embor kit
mond az uas bolondna addeg semikeppē

16

nē inughatic mig nē az gonossagot kit hal
 lot attafiahoz mig nē masnac meg ielonti
 Geleteren ebet nē lac embornet husat exic
 meg az lontates meg ragiac Mert nē lac
 eleuen emboroket de meg az meg holtacates
 meg ragiac Geleteren ragalmazoc tellossen
 hasonlatos ex az mezos ebeiboz kiknec ve
 ros az aiakoc es nē gondolnac az extroba
 retz zep hussal mert axt nekik nē aqgac
 de lac az veron es az lonton es az ganeos
 belon halatodnac Ezonkeppé az gonoz ra
 galmazo ebet nē gondolnac embornet sem
 mit v iamborsaganal es az v bennevilo lel
 ki iozaggal de valam gonossagot es bim
 ganeat bennec latiac ext veit v zaiogba
 es ext ragiac ext zolac es ext itelices eze
 ten ondoksaggal fortortenes vereförtic
 meg v aiacocat zaiocat es neluoket
 Igon hasonlatos az ragalmazo embor az
 ebboz ebbees mert mikeppé az eb ugat es
 meg mar Ezonkeppé az ragalmazo ugat
 attafara az ragalmassagnac miattal

de meg

9

17

es meg maria v io hirer nevet meg zatt
 gatiantes meg galazua Es ez eleten eb
 net min doncoron dohos az zaias es igon
 artando dohos azert mert egebek nec bi
 nenec ganeat zaiaba viseli kuol vj mod
 az pba soltar konibe a; v zaioc bidos dohos
 mikeppé az meg int corpso Geleteren ragal
 ma zo ebnec zai a nē lac dohos de meg igó
 artandoes azert mert az meg dihut ebnec
 temezete zerent az emborbe kit meg ragal
 ma zergot ont kuol igaz pba soltar kon
 be kigonac meige vagon v aiacoknac alat
 ta Hasonlatos ez ragalmazo embor az
 dznohozes mert addizno nē kemeli az
 v zaiat es orat az ondog ganenal meg
 fortorteni incab mint igaz allabat
 Ezonkeppé az gonoz ragalmazo nē ke
 meli incab az v zaiat neluet az atkozot
 ragalmassagnac bineuel meg fortortet
 in mint igaz axt akkit ragalmaz addiz
 no micoron be menend akkerbe es latan
 ga oth az zep vera got es az bidos ganet

9

18
nē gondol sēmit az zep veraggal de az
ganehoz ter/ es azt oromest vezi zaia/ bá/ es
abba gēne kodic/ es sēmit nē az zep verag
nac edossegos illattába Eronkeppé az go
noz ragalmazó lat attáfiaba valamine
mú lelki ioragot/ es valaminemű binnec
garlosagat nē gondol sēmit attáfianac
lelki ioraganal/ es v iamborsagaual/ de
meg intab bániá/ micoř hoža hala/ es ben
ne latti/ de intab/ mikkeppé addizno tererti
magat attáfianac garlosagara/ es az v bi
nenet ganeat vezi zaia/ bá/ es ext ragia/ gola/
es ewel fortorten v zaiat neluet Miert ke
de grigón vitalatos bim legón e zatkozot ra
galmassag/ isténec/ es az zentoknet elonit/
ext inluan meg osmerod ekkettobol Egbol/
meg osmerod ebbol/ mert zarmazic inluá
az atkozot regsegbol/ es az ordogi guloség
bol Masbol/ inluabban meg osmerod mel
igón nag bim legón e zatkozot ragalmas
sag/ vronk xpus ihusnac vnon mondásá
bol/ mert meg tiltotta e zatkozot ragalmá

19
10.
zogtul mind az v zent testet/ mind az v zent
igeiet holoth vj mond zent mathe ewan
geliomanac heted rezebe Ne aggatoc az
zentsegot az ebeknec/ es az gongot ne him
letoc el az díznok kozot metalantál meg
nomoggac vtet/ es az ebek reatoc ternec es
meg zaggatnac titoket ¶ Ime meltin ze
gonkothetnet e zatkozot ragalmazóc lak
ebboles/ hog vront vnon maga ne negte vket
ebeknec/ es díznokinac kiknet gonosságat/
es v kinnotat meg ielontotte meg exon vela
gbá/ inluan milo peldaitales likiol rattat
nat rettenetos/ es rodilatos meg loth dolgot/
Elsó/ ki v rolot rattatic ez Vj oluastatic amand
nevü zentnet eletebe/ hog micoř predictalla
na az nepnet nag burgosaggal/ eg ez eleten
ragalmazó ebet kozzil hoža tere/ es meg mo
nute vtet/ meg ragalmazá az v zent bezedet/
Ime legottan/ isténec igassága ordognet batil
mat adi iartai/ es e ordog tizes vellamásnac
kepebe rea hertelenkodet/ es nag rettenetos ke
alta ssal mōda neku Jer velem mi zereto az tal

20
notonk miert az mi dolgoncat hiron vise
led/ aqvan nekonk embor hust Aret miet
nekonk kednonczerent zolgalta/mies ne
kednedzerent de igon igazan fizettoc meg
muhtadit Aret ionel/es meg elegertone ma
tulsgua mmd orokkie az pocolbeli sebossegos
tuzel be neletien/miet igon zeretedioc/es
gonoztat meg ragalmaznia Soket meg mō
dua/ragada vtet/es be eset vele pocolba Ime
minemiu zu eratkorot gono ragalmassag

Ahalgassad/es ved iobban exode/mel'igon
nehezen gottotte istenec zent igassaga/exat
korot ragalmazot meg epon velagba Iras
torlerto mestor/vmte new doctor/egeb sok na
sa korot/ekkeppé rast/exatkorot ragalmas
sagrolles ug/hog anglis orzagba/voth ne
minemiu zerzethos/azzon embor votefersiu
votené mongia Es exigoni meg zocca vila ex
atkorot ragalmazast/es intahalalara/es kez
det intem arahog meg goniec/es felele ne
kik/moda Awal engom ne baniatoc/miet
en tulem ne lehet Mondanac neki Mi octa in

21
nac hog ne lehet Monda Arha met ne tebe
tom Es intem kezdet arahog koriorgone
xpisnac/es az vzent arahanaac ki legottan
ki vona v neluet zaibol/es verm kezde vha
ual/es mddha Eratkorot nelv carhoztata en
gomet kit meg modua Imelegottan exat
korot nelv ol'igon meg dagada/hog touab
ba sohba vtet zaibaba be ne vohbata Aduan
az vristen ebben az utanna valo gono ragal
mazoknac peldati hog akkic latinc halac/meg
osmeriet mel'atkorot bin legon ex gono ragal
mazagistenece vzentinec elotte Es
folul mondot irasocat toyleytotte es zer
zotte vilhelmos new doctor es vagon
meg iruan binol zerzot konnebe kit
eghaz be reth mint ergs bizonsagoth tes meg bi
jimmar edeala zol mi atanc zent Zonoytot
bernardinus exatkorot ragalmassagiol
kit hasonlot ne lac az ugato ebhoz de
meg hasonlotta az meg dihut ebhozes
kuol ekkeppen zol mondua/hog az meg
dihut ebnecielosben imehrom gono

meg

22
tulaydonsaga vagon Elsö mert az v za
iabales fogiba merog vagonles az v
neluenet alatta fergekek vadnac kik
az v neluet fuldalac es fuldaluan az aga
relepet nem nemü gortocanial meg ger
vesties v ewel meg dihorizies mitoró az
fergeket neluenet alola ki ve rendic legot
tan az eb meg vigazic hert mind ezogben/
vagon hasonlatos ez gonoz ragalmazo em
bor az meg dihut ebhoz Mert mikeppen az
dys ebnet zaiabales fogaba merog vagon
es kiket marand azocat mind meg mego
sexties ha hertelen nekik oruossagot nem
teyendnet mind meg kel vele halmoc Ezon
keppen az ragalmazo embor nec zaiaban/
az atkozot ragalmassag merog ki uel egzor
smind harom embort mar meg egget vno
magat mast az halgatot harmadit az
akkit ragalmaz es mind ezoknec lelkoket
meg mego soryi ez atkozot ragalmassag
nac bimenet megeuel es ha oruossag ne
kik ne tetetendic arzent gona naces az

12
23
elegettelnet miatta meg kel vele halmoc mi
ext legon halalos bin Es mikeppé az dys eb
net neluenet alatta ferget vadnac kik az
v neluet fuldalac es ennet miatta vtet meg
dihosorti Ezonkeppé ez gonoz ragalmazo
embornet neluenet alatta es az v zinebe igó
gonoz ferget vadnac tudi amert az atkozot
negseg guloseg es haragossag es eroc az at
kozot ferget kik tul tamad es ziletic az atko
zot ragalmassag es ennet miatta az ragal
mazo vnon magat es v attasait meg mar
nies meg mego serti az ordogi meroggel ki
uel meg dihuth Es mitoró az dys ebnet uel
ne alol az fergeket ki ve rendic legottan az
eb meg vigazic Ezonkeppé az ragalmazo em
bornekes v zinebol az atkozot negseg net gül
oseg net es haragossagnac fergei ha ki vezed
net legottan az embor meg vigazic de addeg
sohha nem Mas tulaydonsaga az meg di
huth ebnet Ez mert v sohha ne inughatic de
mindoncoró edestoua budosiq es futos Ezon
keppen valaki meg zetunga ez atkozot ragal

massagot addeg ez eleten semikeppen nem
 nughatic de mind addeg budosiges iarkel
 hog axt ammit hallot anag gondolt vatta
 fiarol axt masnac meg mongamert vj tec
 cit neki hog ha ki ne monthatnai a zolda
 lannis kifatadna Avert ebbe hasonlatos
 az vypera new meigos kigohog ki micoron
 az v part ki kolti vket oligon zereti hog
 zeretebi vket mind el nelies v hasaba fel
 neukodnet es ekkeppen v belole magocat
 ki ragia es ig v annotat meg olic Con
 keppen tortemic annac ki meg zottu az at
 kozot ragalmassagot mert ext v oligon ze
 reti hog valahol lelies hala ottan el nelim
 coron vtet zuebe fogia es elmeiebe vezies
 oth meg neukodic mert addig gondoliales
 addic forgattu v elmeiebe hog semkeppen
 ne turheti de ortan ki kel mondum les ek
 keppen magat ki ragia es ig ne lac az v an
 nat de meg az ki balgattu les az kit ragal
 magazocates miha meg olic Mert vj mond
 az rent ras Mind az teuo mind az neki en

gedogenlo kinnal kinzatiac Avert im
 mar kerdi zent bernard doctor ext hog me
 lic teron naqob bint ekketto kozul aria
 galmaroe anag aragalmassagot halga
 toe vj mond hoj melic legon vezedelmesb
 es turhoratosb ext kininen el ne vegetet
 derac axt mondomb hog mind ekketonet
 ordoge ragon az ragalmazonac neluebe
 es ahalgatonac filebe Mert ez ekkeppen
 ragon mene ragalmassagot te halgatz lan
 ne ordogot filedbe vezh Int avert mimket
 es tanert zent agoston doctor monduan
 Ne aggatoc ti filetoket az ragalmazonac
 vezedenec halgatasara hog halalt ne vegetoc
 ti lelkotogbe Mert az ragalmazonac es
 az halgatonac mind ekketonet lekenec
 ore halal etke Aved iobban ez odbe mel
 igan naq gonoz legon ez atkozot harmad
 nelnet gonossaga ki harmad nelv mon
 datic zent rasa ordogi nelv net Kit az
 aranias vezedi zent Janos doctor hason
 lot az fariseosoknac neluok hog kiknet

vatkozot gonoz neluocayo iesot mind
hoza tartozaual ozuen gonoznac itelet
es az v loda teletei ordogi hatalinnac
mondaq es az egeb lelki ioragot kit ben
ne laitac mind gonorria iteltei es enne
folotte ez atkozot gulosegnec es negseg
net matta ez velagbol ki verec Mind ezog
be hasonlatos arangalmazo emboz az fu
rseosokhoz Miert imicord osmernei es
latnac alazatos embort ahoz axt mogac
hoz kepmitalo ha kiboz axt lattac hoz
testi zukseget meg veri etelbe es italba
ahoz axt mogac hoz torcos ha kibe laitac
az naq zentsegos ioth tudna miert az
haboru sagot bekenel valo zenuedest a
hoz axt mongac igon felekon emborn
mer senkinet semit zolni ha kiboz igas
sag tetelt latnac ahoz axt mongac igo
beketelen semit el ne tir es el ne zenued
ha kibe ejigiisegot latnac ahoz axt mo
gac hoz bulgatig ha kiben egot elmet
boliesegot latnac ahoz axt mogac hoz

14
27
igon alnec ha kibelatnac naq eit elko
lot ahoz axt mogac igon gogos es ne
gedos ha kibe latnac vidamsagot ahoz
axt mogac hoz feslot elkorlo ha kiboz
latnac iozeretossegot ahoz axt mogac
hoz kinalt eleti es ne el njan mint
egeb iambor ha kiboz latnac nayassagot
ahoz axt mogac Igon ez velagi ha kiboz
axt lattac hoz attafiat bimerol fegelmezi
ahoz axt mogac Igon vacmerobator ha
kiboz axt lattac hoz v oromest vigin boy
tol es oromest imatkozci ahoz axt mon
gac hoz zetelen tezon maganai mayd el
veri seiet ha kiboz axt lattac hoz v oromest
halgat predictaciot es vn maganac es
egebeknet iduossegerol zorgalmazatos
gondot visel ahoz axt mogac hoz tztos
seg kinano ha kmet vagon malazta em
borokkel valo nayastodasia ahoz axt
mogac hoz hizolkodo es dueret net ku
uanoria ha kedey magat senkinet ne
aggia es ez velagtul taurul iar ahoz axt

tobbet en
egebnel

mōgac hog keuel es ugon mord embor /
 Mind exokiol ohaytaſt tezon ezent docto /
 es vj mond Oh vram mendenhato iſten /
 valon ki azki meg obatta magat e gonoz
 atkozot harmad nelvtul ki e folul mon
 dottatal ſemit ne gondol Mert eza atko
 zot ordogi nelv ki az zep igenos ſattan ro
 mot lel es ayo illadba bryt lel es az zeplo
 telembé förtelmes ſegot lel az kereged al
 ladba zegeletot lel az velagoſſagba ſeret
 ſegot lel Ezeleten atkozot gonoz nemzet /
 kepmitaloknac doge ſidoknac marasa /
 phariseosoknac kefotlensege bmnet oreger
 toe duosegnec kissebertoe azert mind e
 oca mert zent pal axt monga az ragalmá
 zoc iſtenec elonte guloſegbe vadnac Maga
 rza zent bernard docto ſigeket es vj mond /
 Nem loda hog iſten gułoli az ragalmazocat /
 mert lac exoke az atkozot harmad nelv /
 kinel erosben es rememben ſemi allat ne
 viaſcodic az zeretetuec ſellenes ki zeretet
 lac iſten vnon maga nmit az atkozot har

olan igon

mad nelv Mert valaki tezi az ragalmaz
 ſagot ezeleten elezter axt ielonti hog v
 venne minen az iſtem zent zeretet es en
 net utanna arra ujekozic hog az akkit za
 galmaſ meg utaltus ſec es meg gułolte ſec /
 Es ekkepen axt acina hoj mindon emborogbol
 az iſtem es atafusignac zeretet ki zaggattat
 nec es ki wzne az atkozot harmad nelv nec
 ezt tulaydonsaga Tazert ved robban exodbe
 es nomiyad iol bezinedbe mert az ecossag
 nac igaz itelete mind axt agja es mind
 axt mitattu ki iol meg gondolanga hog
 mind e velagnac bine mindon eretnoksag /
 mind littul zacidas es mindon kefotlen
 seg ołmel mind e atkozot ordogi nelvtul
 veth maganac eredetot O azert atkozot
 nelv az ragalmazonac harmad nelue O
 pocollbeli kefotlensego negsegneç es guło
 segneç kefotlen limotaia o atkozot hila
 los podossag Te vaj ki haboruſagot zeroz /
 te vaj azki iocat meg nomoz lac te vaj
 az atkozot ordogi nelv ki az igazaknac

huet neuet el vextod | Lac te vaj az ki hamis
 hitoket soc hajugsgagot kegotlen vadola
 sotat ne zonol meg socasertam | te vaj az
 gonoz nelv | ki az artutlanocat gottod | oz
 uegoket zdalmazh | hizeket hamisoptaz |
 es hazasokhoz gonoz bzt koltez | Te vaj
 az atkozot nelv | ki az kegos | es zent zez
 toket meg galazod | te vaj | ki az egigul lel
 kot | es conscienciat meg haboreytod | te vaj
 az gonoz nelv | ki haragtartasocat | haboruja
 gocat | verekodesoket harugossagocat | bozzon
 codasocat | egmaskul elzacudasocat | parto
 lasocat | es ozlasocat | eyel nappal ne zonol
 fel tamartanod | es fel gerxertenod | Te vaj az
 atkozot nelv | ki arultatisocat | hilco ssago
 cat | es egeb soc kegotlensegoket | ne zegon
 lez zereni | Lac te vaj az ki egmasbaualo
 io zonetsegot | es io baatsagot meg feyterz |
 Lac te vaj az ki egbeualo gonoz tanaco
 dasba magudat foglalod | Te vaj | ki ellen
 segoket socasertaz | varasocat el puzteytaz |
 orzagocat el torz | es clastromba ualocat meg

haboreytaz | Te vaj az atkozot ordogi nelv |
 ki az zezetemec burgosagat meg oltodes
 az igazatit meg nomoreytod | az kegotleno
 bet fel magaztalod | az igaz hitot el tyrodes
 az zent remensegot semmie tezod | es mind
 egeb lelki ioragocat naq kegotlenseggel
 haborgac | Mit mongat tybbet te rolad |
 han | Lac azthog meg az angalocates te
 ted ordogge | es elso zuleinket te mereyted
 lymbosnac melsgebe | es mind embryi ne
 zetot te vetel ki paradilonac generusege
 bol exzezedelmeres | garlosagara | Te vaj | velagnat
 az ki meg az istenec fates az magas ataz
 tofara fel feierted | Tzext meltin | es iga
 zan zdalmazac | az atkozot harinad neluet |
 mind az zent uas | mind az zent doitorot |
 es mind az zentoknet zenti im vronc xpus
 ihus | ki vket neuere ebeknet | es dzmoknac |
 es ennet folotte v tuloc az v zent testet | es
 az v zent igevet meg tilta | mint folül meg
 vagon mondva:

Vinac neuuebe kezdetmet neminemit
tegoc kigbol embor velheti es nemikep
pen meg osmerheti hog has idnoziledo
anag ha el regendo es ha nag felsegos zent
segre melto aheat ennet meg osmeretire
vejonec bizonsgot menere lehet zent uas
nat gokelebol holoth ug uattatic morses
elso konuenet nequenod rezebe hog phara
ho kerálnat tomlocebe harom foglal tartat
nat vala. Egyic vala azkenesitoknet mes
tore masic vala az paharnoc mestor la harma
dic vala Jacob püarchanac az kissébic sia
Joseph Mind exoknet meg ielonte vr isten
mire intna v igot meg egn relagba es
az ielontes ekkepen len Mert azkenes
sit mestor ext lata almaba hog tettic vala
neki hog v feien vinni harom tekeno teztat
es ionuenet egi madarac es az teztat feierol
mind elzaggtat es meg euet Az paharnoc
mestor kedeg ext lata almaba hog v elonte
harom vezronel eg zolo tii neuekoxtes es
zolot teromte es ez zolot ex paharnoc mestor

eg ekos paharba fuarales az kerálnat innia
ada belole Joseph kedeg lata ket almat meg
attia haganal ejget art latal hog tettic vala
neki hog ex Jacob püarchanac mind ex tizone
ket sia ammezon arattanac es ex Josephnet
mind az vikeney fel allanac es mind az vattia
fiainac kenev mind kozul allac es imaduan
nag trtossegot tenet ex Josephnet keuernet
Mas almat ext latal hog az naples ahod es
tizoneg illag imadac ex Josephot Es hog ex
almat lattac volna mind eg eyel azkenes
sit es az paharnoc rayta igan gondolcodnac
valales igan velekodnet vala kit latian Joseph
meg kerde vket mid gondolcodnanac es mi
naualaioc torten volna Es az paharnoc mestor
meg ielonte neki az valmat Joseph kedeg ne
ki mind zereuel meg magaraza vtet mond
uan Az harom zolo vezzo kit latal peldaz haro
napot kiknet vtana ex tomlozbol ki vetetoli
es hog az kerálnat az ekos paharbol innia at
tal ebbol az peldaztan es art hujged hog az elez
tebi trtossegod meg adattatic es egnkepp len
mind

34

A kejersito mestor kedeg hoz halla exi hog
 eken boli en meg magyarata volna ez almat
 ves meg iesonte neki az valinat Joseph ke-
 deg ennekes meg magyarata modu a h
 zom tekeno textan ered az harom napot ki
 napoknak vana ex tomlocebol tes ki vetetoli
 es a cztosfan hal meg es mkepp az textit
 egi madarac fejedrol el zaggattac es meg
 etet ezon azt ered hog az te testodetes el
 zaggattac es meg exic es mind ezonkep-
 pen len Josephnekes az valma azonkepp
 be telefodec mkepp meg lanta vila ki edeala
 meg magyaratac **A**zert immar ved iol
 egobenit erinet uas magyarato mestoroc
 mind ex latasogbol es mit adnat mi nekonc
 ebbol osmeronc es etenont **A**zert elkkepp
 magyaratac es exi hog mkepp pharaoh ke-
 valnac tomlocebe harom foglal tartitnac
 vila exi kozule ejgic vetetec ki az tomloce-
 bol a cztosfaralmasic az elezteri trtossegere
 harmadic kedet igan nag felsegese es nag vira-
 sagra Ezonkepp az mennei kerálnac tomloce

18

35

be azaz es velagbuki tomlocebe nagonc be vet
 tetnen elo zileinknet binokert **E**s ex tomloce
 be tartitnac hromalladbeli emborgo foguval
 kiknet kozule micoron ki vetetnet ex tomlog
 belol vetetnet az potolbeli acztosara kik pel-
 ditzitnac az kejersiton **N**emeleket kedeg mi to-
 ion ki vetetnet ex velagnac tomlocebelol vetet
 net az elezteri trtossegere kik peldizitnac
 az pohanc mestoron **N**emeleket kedeg kik meg
 zabadulnac ex velagnac tomlocebelol vetetnet
 nag felsegos trtossegere kik peldizitnac ex
 zent Josephonki micoro meg zabadula az
 tomlocebelol zeroztetet mind eger esiptom
 nat orzagut fejedelme **A**zert ezent uas-
 nac es peldizatoknat gyokerebol adatic este-
 nonc neminem uelos iegoci ki tegokbelol
 embor velheti es nemikepen meg osmereti
 kik legenet el vezendoces kik legenet idno
 zulendoc es kik legenet igan nag zentsegere
 meltox **S**ollehet gyoket tokeletosseggel senki
 nec az vr isten meg nem atta osmeri **K**it
 meg bizonyott az zent uas boliniet konuebe

18

met miatta
duozilm kel
me

36
mōdnā **Q**uint iustitiaz sapientes et opera
eoriū in manu dei et tamen nescit homo utrū
amore vel odio dignus sit **V**adnac igazat
es boliet es az v muelkodetox istenec kezebe
vagon demaga nem tu gja embor ha zeretet
re auag kedeg guloségae melto **T**immar ved
iol egodbe az iegoket mel iegogbelol velbeti
embor carhozattut hert vndnac harom allat
beli emborox kik micoron ki vetetnet ex velag
nac tomlocebeloli legottan vitetnet az po
colbeli acerto fara kik peldaztatnat az ke
niesitonet harom tekeno tertiaian hert
egoket embor velheti es nem keppen meg
osmeabeti harom ielos iegbelol **E**lsó iege
vezedelm net es carhozattac ex micordó embor
ön magaba azt osmeri hog az lelki iozagmek
sem mie nem kel demeg ha masba lattia artes
redli es bannia ez eleten meg exonuelagba
ordogge leth met rak ordog az ki az iduossé
grenalo ioth nem zereti es ex eletennet ket
seg nekuilon ordoggel kel el regni kit meg
brzonopt zent gergor doctor ekkeppé mōdnā

37
19
Kiknet lattatit neheznet vnat ignia ex
mumar carhoztac auag meg carhozandot
de mi legon vnat ignia brzonaual nem
egeb hané rak regulanac huseggelualo
meg tartasá istem zeretet engedelmesseg
alazatoság haboruságot bekeuel zenuedes
efelen felkeles vezetseg tartas disciplina ve
tel es mind egokhoz hasonlo iozag mind
egoket kik tel es zinel nem zereticies nem
tezic vezedelmnet es carhozattac igna nag
iege **M**as ielos iege carhozattac ezmí
coron embor osmeri magabulhoj v iambor
embrokete es egab malazbeli embroket
nē zeret de vket güloli vtalales vjan bin
telen haborgattal ez eleten ordogot az v attat
koneti ki ordog abbinben el aggot es meg
vacult sonha meg nē zomc avocnat habor
gatasatul **E**zonkeppé az carhozandot mikkeppé
ordog gülolic az igazatit mikkeppé brzonsá
got vettone belole mind kezdetül fogualhoj
isten ex velagot teromte Ami pelda nekod bi
zonsaggal Adamnac ket fia vala caynt es abel

38

carn vala reḡes cuhorzando Abel kedegym
 lá igaz̄es iduoxilendo cayn az atkorot
 neḡsegneç mātta abelt attasiat meg ole
 Isach patriarchanac ket sia vala esan̄ es
 iacob Esan̄ istentil vala meg retot iacob
 kedeg valaztatot esan̄ ki vala meg retot
 iacobot kit isten zeret vala mind halalaig
 haborgata es gülole Saul kerak̄ kit isten
 meg reti az engedetlen segert dauidot kit v̄
 helebe valazta ezt mind halalaig gülole es
 haborgata Ilyinc immar edeb alab same
 caistot v̄nonmagat es mind utanna valo
 rent martirodat az cuhorzandoc gülolties
 haborgatian naḡ kinnal meg oldostec

Garmad ielos iege cuhorzatnac az
 cozot engedetlen segi ki lezon kenelegbol
 mier mindon engedetlen segnet keneleg
 gokere ki zinet emboronet meg kemenoyti
 es v̄ lelket meg vukertaln̄ hoḡ az eleten
 attasianac v̄eket oromest meg n̄ borata
 mier v̄ meg n̄ borata azert istensem bo
 rata meg neki binet sohhaitk̄it v̄ronc v̄mon

20

39

maga meg bizonort mondua ha meg n̄
 boratandoc emboroknet az ti meri nei
 atatokes n̄ borata megti neitoc bintoket
 Kert milaki ezeleten kemensegos gülosegbe
 meg maradand ennetik etseg nekuilon elkel
 v̄zm̄ mert az bizonh̄ig monga Kert vediol
 ezodbel hoḡ mind az foliul mondottauom al
 lat beli embordoc meltan modattiac meg ret
 teteinec es cuhorzandocnac mert meab in
 laztottac magoknac az gonossagot ayo
 zagert az gülosegot azzeretetet az cart az
 neresegert az kint az duosegert az poklot az
 az menorzagert az orok halalt az orok ele
 tet es ordogot az istenert Ez eletenoc kik
 az bimben el vacultac es abbint tezic min
 don selelm nekuilon egoc naprol naprashe
 trol hetre idorol idore labbinbe v̄xioc el
 kemenul inkkepp̄ az castral kū ki volt elez
 teb iejes az iegnet utanna mier scatal
 lot vultozic kuev̄i hoḡ immar meg nem
 olhatat Csonkepp̄ az cuhorzandoc es az
 el rezendoc oligon meg kemenulnet abbm̄

20

be hog sem minem p̄diciacia v̄ziuoc pe
 intenciara meg n̄ lagulhat pelda nekod
 az gonoz Judas rolik az binben el vacula es
 v̄ziue meg kememile amneat hog ayo ie
 sot meg ḡulole es v̄ p̄diciacia meg vta
 la fe no gete senel semmit n̄ gondola es ket
 segben esuen magat fel acarza atazto farol
 ala zacada hasa kete hasada bele ki omnia
 es ekkepp̄ oroc pocolba mene Gonkepen
 mindon ki ioth n̄ zeret iamboocat gi
 lol es mind egeb bint gonoz zacabol se
 lem nekuilon el tezon osmerie magat az
 keineritouel pocolbeli acarzofira melto
 naclennie. **I**m mar lassoc es tamuloc
 axt meg hog minemii iegebelol osmereti
 meg embor axt ha idnossegre melto es
 mibol osmereti meg embor axt hog v̄ ugon
 kinnen es keines erdommeles idnozilhes
 son red iol ezbet met enet egebet ko
 zot harom ielos ieget leloch hog embor ugon
 kinnen idnozilhet ha acaria demaya ke
 ues erdommel. **E**ho ielos iege ez micoron

embor axt osmeri magabu hog v̄ iocaties
 avortatos emboroket zeret es tixtol met
 ha mlaki iamboocat es idnozilendo em
 boroket zeret meg ha bimel tel es volnaes
 azent zeretekin el az iamboz emboroket
 zereti meges idnossegret vta ra hoja vtet
 es semmikepp̄ el nem higga vezni vtet hog
 ezekkepp̄ legon azent uas igan inluan es
 igan eirossen meg bizonyorta ext holoth vj mod
 zent petor apostol Atum fiai mindon dolgo
 tocnae elotte egmaest zonetlen zeressetoc
 met az zeretet bimoknec scatagat el fodi
 zi hog ezekkepp̄ legon vronc vnon maga
 meg bizonyorta modnā magdalombeli ma
 rirol ki naq binos azximallat vala Meg
 borattattac neki sok binei met igan zerete
 engomet hog kedeg mindon naq binos
 embort meg oltalmazon vi isten az oroc car
 hozattul az igaz iambooknac zeretetext
 Ez inluan meg bizonyortatic morses nec
 elso korinebe holoth vj modatic hogha vj
 isten lelt volna az oth keraki varasogba

mindon

los iege ez kibol meg osmerheti ha iduozu
lendo anag ne micoron v teles zuueneliam
borocat es igaz emborokeet zejet mert az
cuhorando sohha iduozulenoket ne zejet
het derac azocat kik v hoza hasohlot

Masod uelos iege kibol embor meg osmer
heti boj v kinien es keues erdommel iduo
zulon ez micoron embor art osmera magaba
boj v az neki tot bozzusagot kinien meg
boratia attafianac Mert semminemel leksi
iozag istent olan igon hamar meg ne engez
telheti es v bimet az vi isten semmierit hamar
zab meg ne boratia mint azeit micoron v atta
fianac retket teles zinebol meg boratia kit
vronc vnonmagia meg bizonyort ekkeppen
modnai ha meg boratandotoc ti atatoc sia
mat teles zuuetogbol ti atatokes meg bo
ratia necdotoc bintoket Ext inluaban oluasod fti
tenonmagad holoth vj modaz az imadsag
ba Es boras nekonec mukeppi mes boratoc
mi nekonec retteknef Mert igon nag ie
los iege ez kinel embor igon kinien es ke

42
tiz igaz embori ok igon kednes vi istennet
elotte az igaz embor net iamborsagiboj
az zamtalani bmos emboroket kik vila
nac az oth keali varasogba es mind az
v tartomanogba meg tartotta volna es
el ne fileztotte volna az tiz igaz embor net
zejetetiert Mert ebbol adatic osmeronc
inluan valo bizonsag bojha viisten el ne
veztotte volna az zamtalani bmos emboro
ket az atkozot ondog bimert ki modatic
menbe cialto binnet tehat naggal mctab
az vi isten meg tartia az egh bmos embori
kertot anag harmat az iambor emboro
kert kiket vzeretot es zejet Mert az ok em
bor net ki ayocat zejeti bator uelos bmos
legjon ennet ok mel angali zue vagon so
meg vj modoc boj istem ziv vagon benne
Mert valaki attafiat zejeti inluan valo ie
got ad boj v az igazat kozul valo kit meg
bizonyort zent Janos elso leuenenet harmad
zezebe holoth vj mod Mitugyoc boj ehalal
bol eletrje mert zejettof attafiat Mert elso
megjenc

+ vket

ez relagba

22.

43

22

44
s āmenere
ebet iarta
agador

ues erdōmel iduozilhet mitord kinnē
meg borat attafianac **H**armad ielos
iege kibol embor meg osmerheti ha iduo
zilendo **E**mitord embor axt osmei ma
gaba hog napprol nappa nobba kiuāna
ietet es gacorta mduittaties kezereytertic
belol zinebe hoj ioth regon **F**rol bizon sag
Vronc vnon maga holoth vj mōd Bodogoc
kik choric es zomehozac az igassagot mert
vk meg ele godnet **D**octoroc ez ikek etezon
keppē magarazac mōduā Choznie es zome
hozma az igassagot **E**mmoncorō kina
corma isten iorzagba es malazdba mcables
feleb neuerkod // es hiznalmia **A**zert ez ha
rom ielos iejot ha valaki magaba osmeredi
tudniamiert ha iamborocat es isten felo em
boroket zret es ha kinnien meg borata az el
lene valo retkot es ha zonetlen kiuāna
robba letet **E**leteren ugon kinnien iduoliis
de maga kenes erdōmel mert ugon kum em
bor net ez ent huom iorzagot meg tartam
mert muhcatt benni semmit nem zenued **G**

29.
45
meg peldaztitec az kerlinc fe po harnocan
ki harmad napnac vtanna az tomlozbol
ki vetetec es az elezterbi trzossēge meg adat
tatec **G**harom napon peldaztatic e harom zent
iozag tudniamiert az zent toredelmessēj az
zent gonas es az kene stonne zent penitēcial
kit az gonto pip hog az bmos embornet **C**s
ekkeppen e zent harom iozagiac vtana meg
adattatic neki az elezterbi trzossēge kit el vez
tot vila az bin net minta **T**immer lassoc **T**es ij ekkepp
es tamiloc axt meg hoj minemij regogg belol
osmerhettoz axt meg hoj ha valaki legon mel
iduānanat es hal
to az naq zentsegre es duosegre kit erdomlottet nac erdomee
az naq fellegos zentoc **E**nnet iegjet es meg osme
retit meg peldaza az vr isten zent Josephnet na
uala zenuedesebe es mind az v alomlatasiba
ki meg ufon uuan moyseinet konnebe Mert
mikeppē ez zent Josephre ki vila artatlan es igaz
issyn es trzta zir az kegelmes vr isten sokkep
pen valo naualat reaia borata **C**s azocat mind ez artatla
meg zenuedu en **E**nnet vtana ugon naq trzos
segre vtet fel magaztala es fel vene ekkeppen

46
Mert mitoron vri stenec zent zerecze volna
acara vtet halom sagnac tizuel meg ke
se tem es meg bizonoytum vj hog vnon at
tisfiant reaia tamazta kik vtet meg gulolet
es meg vitalac azert hog az vattoc Jacob pa
triarcha mindon siainac folotte zereci vala
vtet kiert v reaia nejkiom kezdenec es tana
lot rea tartum acurat vtet meg olme am me
zobe holoth attoknac Lordnat orxit vala es
vetet be vtet eg oratornaba hog oth meg ha
lon Es me ezonkozbe latac azt hog az orzag
utan innet aros emborgo tehes tenekkel es
orquerokkel es gondolac azt hog az latornabol
ki vegec es aggac el vtet penzon az aros emborgo
nec es adac vtet nekik harmic penzon Es vi
uec be vtet egyptomba Es vtet ottes el adac fa
raho kerak odnabirananac futifarnac Es hog ez
meg osmere ezent ifumac nag iambo saggat
es v nag hiseget es bolieseget haranac mindo
tiztosseget reaia biza Es me azag ellenseg ki
mindon iognac ellenkodje arzonianac zerte
lenvalo zerecze rea tamazta es genyete es modu

egeb sozkozot

24
47
neki hal velem felele ezent ifui es modu
El az vr isten ki engomet mind ez napog
zeplotelen meg tartot es meg orzot te tu
dod azt hog ez en vram es te vrad mind ez
v haranac tiztosseget en ream biztu Lak te
zaytad ne adot en nekom hatalmat azert
semimkepp ne tegom azt mit te ebben acar
nal Es hog el igon kezereytenet vtet es ezet
ifui semimkepp ne engedne agadni palas
tat es kezde meg tartamia es v ki vete na
cabol es ekkeppen kezebol ki zalada Es ez
hitian parazna magat meg zefonle es
igon meg bozzula es haragiaba vranac vtet
be vadola ekkeppel hog v zayta acart eruel zo
memot temie es az v palastit nagob bizon
sagia neki meg mutata Es ez vr mind ezoketel
huue es vtet meg fogata es az tomloge vette
te holoth vilanac tartamian az kerainac pohar
not mestore es az keineritoknet mestore kiknet
alomlatasocat igon igazan es huon meg ma
garaza Tortenet es len vj hog ez kerainakes
vr isten ielonte meg ej igon nag ionendit

48
kot Es az titoknac extelme ez vala hoghet
extendeg ejiptomba es mindkozonsegos
foldon lenne igon nag benség Es meg énet
vtanna het extendeg lenne igon nag zükseg
Es ez titkot senki né leleltetec hog kerálnac
meg magarája es extemet meg módja ha né
lac ez zent Joseph Es tanaiot tartuá mind
az orzágbeli iobba góci vias es boliec mit kel
lene tenmoc es ez dolokhoz latnoc Es mind
az eger tanali ext vegezel hog az het benségos
extendobe goytener egbe mindon elesegnec ti
zedet hog az ionendo züksegnet het extendoe
be legon miuel elmoc mind embornec mind
baromnac Es ehözlatot es mind exoknet meg
az kerál mind az eger tanalal zerre Josephot
es ada neki hatalmat mind az eger orza
gon hog valamit acar mindont meg tehes
son mint ugy akkerál vnon maga es ek
keppé az söt habornisagnac vtana igon nag
tisztelegre fel vetetec vj hog az kerálnac vtá
na len masod kerál Tázeit mind exogbelol
az vr isten ext ielonte es ext ada meg osmer

26
49.
nonchój valakiket az vr isten zet mint
ezartatlan zent ifut iosefföt es kiket acar
nag malaztra es nag felségos zentsegre
felvennie azokkra mindomkkre zot bo
latna nag haborniságot es söt nauvalat
hog emet vtana vtet fel magaztala az me
nei felségos nag vraságra Aext eso ieje az
nag zentsegnet fel veteleire az nag haborniság
nac zenuedese kit inluan meg peldaza es meg
ielonte vr isten ez zent Josephon mikeppen meg
mondatec Mas mikeppen meg ielonte vr
isten kik legenec meltoc az nag tokeletos
zentsegre Josephet alomlatašinac miatta Met
mikeppen folül meg ugon módua micord azt
lata almaba hog az mezon aratnanc es tizó
ket attafüj es immar micord ej ejkenet arat
tat volna ez zent Josephet keueie fel allapet es
az tizonegy attafiamac keuei mindkorül al
uá madac Josephet keueiet Ez Josephet keue
ie peldaza mind az nag haborniságba vtot em
boroket Met mikeppé az keuet igon sőckeppen
nomorgattiac met elezreb az sanional le vngaci

50.
es egbe zorertac es ennet vtana megreplic
es meg hadriac meg zoriac es az küköröt
igón lagán meg toric es éneç vtana meg
guriac es az tizés kemincébe igón meg si-
tic es mind enne soc nömorusagnac vtana
legon ~~kello~~ keñer belole es uj illic az felségos
keralnac aztalaria **E**konkeppen valakiket az
vr isten világtot az ménier rendegsegnet vigá-
ságos es nag czdagságos aztalaria es velag-
ba azocat igón sokkeppé valo namanual meg
nömor gattá hog ez soc haborusagnac zen-
nedesénet vtanna legenec meltoc az nag
tokeletos zentoknet diósegec es erome-
re hog kedeg ez haborusagnac zennedesénet
miatta iussón c az nag felségos zentoknet
diósegec regjanc bizonsgot erol zent
Irasnac bizonsgabol holoth uj mód dawid
phita az soltar konbe kik retnet konhulla-
tasogba vigasagba aratnac Jarmán el men-
dogelnet vila es sinnac vila retuen es him-
uen magot meg teruen kedeg iunet vila nag
vigasaggal horuan az v keueioket Azt acaria

26.
51.
módaná hog uj eg velagba elnet az iduo-
zülendet az soc haborusagnac es az soc na-
ualanac zennedesébe sinnac es keserognet
es ennet miatta az iduoségnec es az nag
erdomnet maguat hímític es retic hog ha-
laloknac ideien ext nag vigasaggal meg aras-
sac es magocat vele meg terhelnen es megeko-
sertyuen es uj ekkeppen nag duoseggel es nag
benégos czdagsaggal ménec be az orok ha-
zaba **M**ikeppé mind exokrol inluan valo
peldanc vagon mind az zamtalazent
marciromozol **K**ik mind azsök habo-
rusagnac zennedesénet vtana intottac
az ménier nag vigaságia es diósegec
Tarmad keppen meg ielonte vr isten
kik legenec meltoc az nag tokeletos zent
segec es diósegec Josephet az masod alom-
latafanac miatta **M**icoró azt lata hog az
nap es a hodi es tizoneg lillag imadat
vtet ákert az hodon adatic extenont az to-
keletos zent alazatoság **T**okeletos ala-
zatoság kedeg ex micoró valaki minden

34
52
mindonel

emboroknel magat alertia vitalatosbnac
es gonozbnac zmenet tokeletos bizonsaga
ual mert mikeppé az hold mindon illagnac
alatta ujoni exonkeppé az tokeletos alaza
tos mindon embornet labanac alatta felzic
es mindon embort maganal iobnac itel es iob
nac alert es vnmagat vital es gonozbnac
alertia Ez leten senkinel nem habordy de min
don bozzusagot bekenel zenne de meg ki ennel
nagob az haborsagot maganal nag nevesegge
tart Ez leten senkit nem vital senkit ne itel
senkit ne ragalmaz senkit ne gülöd de mindont
zeret es mindont maganal iobnac itel es iob
nac alert zmenet teles tokeletos segenel Es
mikeppé az hold mindon illagnal nagobnac
lattatic Exonkeppé az tokeletos alazatos min
don egeb zentoknet kozotte nagob zent Ennet
tokeletos bizonsaga vronc vnonmaga kirok
uj mond zent Iucu evangeliomanac kilen
ced rezebe valaki ti kozottetoc kissebi es mindon
toknel nagob Masut meg uj mod zent mathe
rita meg konnenet hizad rezebe Gotan lez

27
53
nec az elsőc vtolsőc es az vtolsőc elsőc Azt
ataria módom hoj valaki alertia magat
elsonec es vtolsó lezon az kenesegec miat
ta es valaki alertia magat vtolsónac ez ele
ten lezon elso az zent alazatos sagnac miatta
Peldi melle igon inluan valo mert ext iolla
toc hoj az keret meneuel elol ala iax anneual
iak fel vtol Exonkeppé mindon hiv keresten es
velagbalmeneuel alab iak zent alazatos ság
nac az ionendo velagba anneual megjön fel
ieb egebeknel Ext meg bizonyorta Sidorus do-
tor móduan acir mel igon nag nomos felseg
leg alazatos sagoz mert meneuel incab alaza
toss leiendo anneual incab konet terodet
az felsegos nag dioseg Nejed kepen meg
ielonte vr isten kik legenet meltoc az nag
tokeletos zent segec es diosegre Joseph nec ala
latasanac miatta mitoron axt latal hoj az
trzoneg villag imadac vtet Ez villagocon ada
tic extenonc axt tokeletos zentoc mert mikeppé
az villagok nappal mind el eneznet es nem
lattatnac de erel meg lattatnac es fenoscodnet

66
54
Gonkeppé az tokeletos zentoc es mind az
nag malaztos emborox nappal azaz mag
ez velagba elnet mind addeg el enercties
el titkosac az vennoc valo zentsegot es az
istenez zent malaztat azet hoj az heuduo
segnet zele tuloc el ne fuya es oulnet vigad
nac az habornisagnac es bozzusagnac zenne
desébe hoj ez bizon legon meg ita zent lucar
apli eletnet koinnele holoth vj moditic El
menetvila az apostoloc az egébe gult tunali
nac eloole nag vigasaggal es nag orommel
mert meltoc lenet xpoñiac neueriet bozzi
sagot es habornisagot zennedmox Gonkeppé
oluassac ejeb zentokiroles hoj vigattac es
oxultec az nag kinnac zennedesebe **Z**entago
ta azzonrol vj oluastatic az v rola zerot zolo
smabai hoj vigan es diukodnen megon vila
az tomlozbe vj mint habitac volna vtet nag
cavdagsagos es generisegos vendegsegbe es
az v kiniat es kesalcodasat imadsagaba ux
nac avanla vila vj oluastatic zent vintce
martiroles az v zent zolosmaibai hoj mito

28
55
Szon az kegottlen lazarc attac volna vtet
dadianos new feiedelme nec kimzamia paran
lola hoj vtet fel vongac az extra kim zoitac
vala kimzamia az kerestenoket es eth az v
testet mind el zaggassac es el gotoriet az
kinnac maita Es micoñ fel huztac volna
es neg zegre vontac volna moda neki dacia
nos Vintce minemui helon latod mast arte
bodotalan testodet sefele neki vintce es moda
Igon nag felségos helon muhtalodom en mas
tan es az te feiedelmedet kik biznat ez velagi
hatulmassagba exoket en mind meg vatalta
es mind semmie tartom Monda neki dacia
Semminemui kim né lezon kivel az te bo
dogtulan testod né gottrettetic de mindon
kim rarta be teleseitoc sefele neki vintce es
moda Es zentsegos duoseg kit en mindon
coron kuanita Benki en nekom nagob
zolgulatot né teth es né tehet mint te met
lac te vaj az ki az en acaratomat terod es
en hozam eggesultel az en kuanisagom
be teleseitien Es né lac exokik oxultec

58
56
3 tokelatos
entoc

az haborn sagnat es az kinnat zenuedese
be de zam talanocit lelonc es olua sonc
az zent martiroliknac zolosmaibas es
az v eletogbe hert meltam peldartatnac az
ullagoton // kik nappal el eneznet azaz mig
ez velagba elnet addeg vnmagogba el enezt
uen wagon az nag tokelatos zentseg es az
istenet nag malazta mukepp meg modatec
de eyel azaz micoron el nuzognac es el alognac
az halalnac miatta tehat annac vtana az to
kelatos zentseg es az istenet nag malazta ugo
senlic es meg tetic mind orokkül orokke v
bennot. **D**tyod keppen meg velonte az vr
isten kik legenet meltot az nag tokelatos
zentseg es az nag felséges duoségre eb
ben boj Joseph az tes latu almabahoz az
fenoséges nap imada vtet az hoodal ige
tomek az holdon peldartitec az tokelatos zent
alazatosság es az fenoséges nap peldaza az
nag bugosagos zent zeretetot kinet miat
ta intottat az istent zeretoc az nag tokelatos
zentseg es az nag felséges duoségei

29.
57

Hert ved iol exode es vesséd iolia az elme
det mett mukeppen fen az egbe mind az zam
talan illagnac kozotte az hold es az nap fe
nosbet telosbet es na gobbac. Honkeppen az
zent alazatosság es az zent zeretet mindon
egeb istem iozagognac kozotte felebualoc
zentsegosbet es mindon iozagra es mindon
mennei kinnet goytessere es iduosségre
haznalatosbac mett valakibe ezent alaza
tosság es az zent zeretet lerend mindon istem
iozag in wagon foldon menion mind vele
vala es nala tartat kit meg bizonort az zent
ias bolinetc miatta az zent alazatossagirol
moduan. Mett ezent alazatosság mindon
iozagnac anima riuden zol de igon nagot
es igon socat fog mett mukepp az anatulfo
gattatic az embor es vtile ziletic es fel nevel
tent es tartatic. Honkepp az zent alazatossá
gtul zarmazic es ziletic mindon nemü zent
iozag kit meg bizonort hon boli monduan
houenet en nekom mindon ioc v vele igeym
be es zam talan tiztosseg v kezenec miatta

Ezent igeke
es mind edeal
meg utatcat
mindon iol ve
ezbe es sohha
ne felegge ha id
nozium acar:

29

Hert higgjonec meg az zent iasñat kibe
 semmim hamisság nē ehetet mett mindo
 leki iorág kivel kel embornec iduozülm
 mind ez zent alazatoságba lelod meg
 Mett ennet igerte mindon zent uas es
 mind az zentox az zamitalan tiztossegot
 es az nagy tokeletos zentsegos malaztot
 hallad hog mōda az zent uas az boliner
 miatta Jóuenet ennekom mindon iok
 az alazatoságnaç miatta es zamitalan
 tiztosseg v kezemet miatta eth az kezon
 ened az alazatos dolgot **Zent lobes** en
 net igerte az nagy felségos tiztossegot holot
 vj mōd Valaki alazatos leyend ex duoseg
 be lezon **Zent petor** apostoles ennet igerte:
 holot vj mōd Alazatoc magitocat az hatn
 mas istenec kezenec alaya hog titoket fel
 magartalon az visitacionac ideien **Az vr**
 istenseg tezon visitacio helosbē harom idon
 Elezter zotta meg latogatma ex velagba
 az zent alazatosocat aduan nekik bersegos
 malaztot Mas idobe latogattia meg hala

loknaç idejen vket fel viuen meniekneç
 orzagaba erdomokneç naç bersegeuel
 harmadzoi visitala meg az vr isten az zet
 alazatosocat az utolsó itelemet napian
 holoth annera magaztaltitnaç fel mind
 ezelos velag elot menere votac alazatos
 bat egebeknel **Zent diuid** prophetas ex zet ex velagba
 alazatosignac igerte az nagy felségos tizto
 segot kit meg iit az soltar kozibe mōduan
Az vr isten ki magasságba latozic alazato
 socat nez foldon es meimon hog vket helboz
 tessé az v nepenet feiedelminel azaz az felségos
 ielos zentoknet kozibe **Ez** zent alazatoság
 naç iedzotte es tulardonoycottia meg az bodog
 anaes az nagy felségos tiztossegot micoron azt
 mōda zent eisebot azzonat elotte lelkenec
 nag edossegos vigaságai **Mert** tekinte az
 vr isten v zölgalo leiananac alazatoságat mett
 im ebbelol engomet bodognac mōdnac min
 don nemzetoc **Ennet** igere es ada az nagy
 felségos tiztossegot meg az zentoknet zenties
 mi vronc xpus ihus Valaki ti kozottetoc kis

ekkeppen mōduan

62
60
enmel

seb | e nagob mennekneç orzagaba A zent
mind e zent uasoknat bizon sagnatol hig
ged eos hittel hig e zent alazatos sagnat
attac az naç felségos tritos segot mind földö
menin hzent lak e az felségos zent iorag ki
embornet lelket tanta es ugar gatta az orok id
uosszegre Mas felségos lelki ioragot lelonc zet
uasba ki ebz hasonlo es igenclo demaga zebh uga
sagos b es felebualo tudniamert az zent zerebet
ki ol' igon naç felségos iorag hozak uonma
ga tanta es buia az isten nenet / krol vj mond
az zent uas Deus caritas est et qui manet in
caritate in deo manet et deus in eo A zent isten
zerebet es kilacozic zerebetben istenbe latozic es
isten vbenne Ez zent zerebet ol' igon naç fel
segos iorag hoz ha valakibe leiend mindon
nemü ioragot nala tart Es ha valak mel
nemü leiend e jeb iorag valam benne uagon
mind heba uagon kit ekkeppé bizon ort
zent Agoston doctor módván legon mindon
zentseg ejh emborbe meg ewel gonoza lehet
de ha az zent zerebet benne leiend sohha gonoza

nemü lehet Meit az zent zerebet ol' igon naç
tokeletos zent iorag Anna eba mi kepen
az egh isten vnon magaba egh igon naç
tokeletos segos iokibe uagon es kitül zar
mazic mindon io Ez onkeppé az zent zerebet
ben uagon mindon io es vtile zamazic
es legon mindon io kit meg bizon ort zent
pal apostol modván hushago vasarnapi mi
senec epistolaiaba A zent zerebet haborsa
got bekeuel zenned az zerebet nem ellenkodic
de mindonet kejtos az zerebet senki mel vizsat
nem uonzon az zerebet nem kekele kodic es tritosse Ez velagi
got nem kuanaz zerebet nem kerest az tamum
atteste az zerebet nem ingolo es senki ellen go
nozt nem gondol es nem oxil az kejtot lensegnec
de ornendoz az bizon sagnat az zerebet istenert
mindon nanalat el visel mindon ioth bizon
mindon ellensegot meg goz mindont elzen
ned az zerebet sohha malazdbol ki nem esic
Mind ezoket zent pal apostol modván ki min
don bizon sagnat doctor es mind ezoket
tamula az zent huom sagnat oscolaiaba

mancom neppalab

31
61

31

hallagassad az edos bezedi zent bernard doc
torum mel' igon fel magaztalaies diueri
ez zent zerebetet tot mōduan. O zentsegos zere
tet te meg nomossertod az zinet es az testot
te istenhoz fel emelod es fel virzod az elmet
o edossegos zent zerebetet te meg czdagytod
allelkot es vtet mindon iozagnac ruhaia
ual meg gongorod es meg ekosortod os fel
segos es hatalmassagos zent zerebetet te meg
kotorzod az nag hatalmas erossegot es meg
gozod az istent kit senki meg ne gozhet o zentsegos
zerebetet te vaj mindon iozagnac kerallne az
zonaki nekuil senkinet iduosseg ne adatic
Thazet meltan peldiztitec az zent alazatossag
az holdon es az zent zerebetet az fenos napon/
mert mikeppé az menion es ketto mindon
ullagnal nagobbat hagnalatosbac es feno
sbet. **Z**onkeppé az zent alazatossag es az zent
zerebetet mindon lelki zent iozagoknac kozotte
nagobbahagnalatosbac es fenosbet. Es vala
kibe leyend ez ket zentsegos iozag es eleten
istener elotte igon nag es lodakeppé fenlic

meniorzagbi az seraphim angaloknac kozot
te kik nag bugyosaggal geriedornet es eg
net az istennet zent zerebetetibit meg bizo
nozt az zent vas ekkeppé mōduan. **V**i isten na
laki tegodet zerebet fenlic mikeppé annap v
fel tamadasaba es exoc leznet lodalatosoc
meinieknet oxaga. **E**s mikeppé es hold
es az fenos nap setetsegot el tauortatnac
zonkeppé az zent alazatossag es az zent
zerebetet valakibe leiend es eleten embor
til mindon binnet setetsegget el tauortat
tic es vtet istener nag malaztual meg
velagosortat es mindon zentsegos iozag
gal meg ekosortic. **E**s mikeppé ha es hold es
az fenos nap es velagot ne velagosortanac
es velagba nalo elete embornet semit ne haj
nalna. **Z**onkeppé ha valamel' emborbe es
zent alazatossag es az zent zerebetet ne leiend
semit egeb iozag ne hajnal neki oroc iduos
segere mikeppé folül meg vajon monduan
Mel' igon nag zentsegos iozag legon az
zent alazatossag es az zent zerebetet ext tenon

magad meg tanollád műlvan való peldá-
balolha tekímez az nagy bimós zent azzo
mállattra magdilombeli marára ki mico
ron volna némel igon nőmos es termettel
igon nagy zepsegos vj mint keráli nézet/
ame annera meg alaya magat hog mico
ron vironc xpns vlna az áztal mellet hata
moge kerüle es mind v nőmossegenet
tiztossegét hata hagyan az áztal ala buet
es az iduozonto ihusnac zent labut meg
olele es az zent toredelmessegnet konhul
latasaual meg otoze es meg mosá es az v
tiztolendo zep hanaual meg torle es meg
zarázta es mind addig ennet fel nē késle
mig nē azt edomle hallamia Meg bolat
tattac v neki sōc bime mert engomet v
igon zere te Sme mit edomle az zent ala
zitosság es az zent zere tet Es emet folotte
azt edomle ki hallatlan dolog hog harmig
extendeig az kietlen puztaba penitencia tart
uan nē embori eleseggel de angali eleitel elti
vij hog mindon napon hetzor vittet fel vtet

az angalat az egbe es oth az istem edosseggel es
vigasággal elegodoth es geniekodot kit nem
olnásönk hog tette volna xpns meg az v edos
annanakes Ahet ext erdomle az áztal ala bu
asnak alazatoságai es az nagy bimóságos
zent zere tet Ebbol vittet az apotatos zent zet
zatosc hog imma az áztal alat zottat keresni
az istenec beussegos zent malaztat mico ne
kik azt haiggat penitencia abai hog az atasiaknak
labokhoz bekelkozget

Venac neuebekedesset mondasset es vegez
tesset mindon i o dolog **A**th kedetic hog ha
wagon valaminnemü zent iozag kiket ha va
laki meg terekendianag ha valakibe lelenteté
dit halalanat ideyen legottan mindon ban
tas nekiulon fel iopuilon menozagba **E**z
keedesie ekkepp felelnet dotoroc hog het zent
iozag wagon tudmiamert artatlanság eleg pe
nitencia teles biiu villas meg bizonortot zet
zedbe menes bizon toredelmesseg martinságot
zenuedes es gacorta nalo gonas **E**het zent
iozag kozül Lak ejjic lehesson tokeleto segel

62
66
valamely embor bej eleten mint ez velagbol ki
mihic legottan mindon bantaz nekülön men
ezzagbi fel ropyil. ¶ Elsö zent iozag az artatlá
ság ki adatit embornet az meg kerestolesbe kibe
ha valaki meg haland legottan mindon ketseg
nekülön fel ropyil az menei hazaba. ¶ Masod
zent iozag az igaz es eleg pemtential mert em
bor acarmel ugon nag binos legon anne pem
tentiat tarthat hog nē lak abin de meg a bin
nec kinnaes mind meg borattatic es ekkep
pen mint meg haland legottā fel ropyil az mē
nei hazaba. ¶ Harmad zent iozag az teles buuu
vallas kit mondont kintul bmtul valo oldorat
nac kit mitoré embor meg valland telességgel
legottā halalanac ideien fel vitezit men iozag
ba. ¶ Eth innar ved iol ezobtemert az buumac
neg ielos ellensege vagonik nē engedic hog
embor az buut meg valhassa. ¶ Elsöhítotlenség
mas halalos bin harmad meg nem gonas
neged az dolognat el hagasa kiert az buut en
gettec. ¶ Azert elsö ellensege az buumachítot
lenség mert az ki igaz hidbe minen eleten sem

34
67
v bmenet meg boratasat sem az bmenet kinna
nac meg boratasat nē valhatta kit meg bi
zonort zent agoston doctor modná kerestenec
nec tuneytasolvalo konuebe xpus atta zent
eghaznac kurat hog valaki hyendi borana
tot valon es valaki nē hyzennet bine meg nē
borattatic. ¶ Mas ellensege az buuu vallañac
halalos bin mert mindon valaki istenec ma
laztaba minen eleten buut nē valhat. En
net ez oca mert mikeppé az eleuen fetül el za
cadot tag meg hottes az etel ital neki semmit
nē haznal. ¶ Onkeppé xpustul ki mindon huoc
nec feie valaki halalos bimbé vagon es v tule
el zacadt tag es eghaznac kinre eletenet
semmit nē haznale es v benne semmi reze
minen. ¶ Detemondanad Muoda az eghaz
nac kinre es honnet vagon es nibol vagon
ffelelet az eghaznac kinre nē egéb hané rak
az buuu az buuu kedeg nē egéb hanem rak
az kinmat meg boratasat kit embornet kel
lene zenuednie abbinert purgatoriumba
auaq eon velagba. ¶ De innar lassoc azt

meg hog ez eghaznac kmile kit mondont bu
 lunat honnet wagon es nibol ioth felelet
 Ez bulu auag eghaznac kmile wagon es ioth
 xpisnac kmianac es halalanat erdomebol
 ki okigon dragalatos hog lak egh lopenet
 vere eleg volt uona mind ez velag adossaga
 nat meg fizetere es eleg tetelere Es okigo
 bensegos len hog ne lak egh coppenet veret ada
 de incab egh lopenet veret drcaba ne haga
 de mind ki onta Es ennet nag bensegos ex
 domie wagon le teuen eghazi curnat alatt
 es ez cui ne egeb hanem lak papa hatalma
 es ez cui kit vronc xpis adazent petornet
 micoron axt moda petorime nekod adominen
 orzagnac cuiat vala kit meg kotozh foldon
 meg kotozuen lezon menorzagbaes es vala
 kit foldon meg oldozandaz meg oldozu lezon
 menorzagbaes Es minna mind ez velag vegeig
 ez eghaznac bensegos kmiebol azaz xpisnac
 kmianac zent erdomebol oztogattia papa
 az bulut annexa menere igaz acarha Aert
 micoron telles bulut adand es vallanga ez

embor meg

eleter mint ez velagbol ki mulic legottan felropul
 menorzagba mindon bantas nekuil Aert ez eleter
 nagzentsegos ionat halalos bin egh uelos es fo
 ellensegeki meg banta az bulu meg ne valla
Harmad ellensege az bulunat reualo meg
 ne gonas Mert ug wagon hog ve isten az bint meg
 bolatta meg az gonasnac elotte ha mitord embor
 az toth bint tokeletosseggel meg banna es acaria
 meg gomia mikepex ezel phtia monga de az bu
 lut senki ne valhatta han ha az gonast meg teiendi
 mert mindon bullaba be vettec hog az bulu adat
 tatic toredimesoknet es meg gonoknac **N**leged
 ellensege az bulunat ez mitord valaki axt
 meg ne teri miert az bulut engettec de ha ez
 folul modottat mind meg teyendi tudnia
 miert ha az bulut igaz hitel hizi az toth bint
 meg banta az igaz gonast meg totte es miert
 az bulut engettec axtes huon meg tartotta ez
 eleter mindon ketseg nekuilon az bulut tellesseg
 gel meg vala es ha ez velagbol ki mulandic
 legottan mindon bantas nekuilon menorzag
 ba fel ropul **N**leged zent ioraz vagoni kiert

Emboz eidomli halalanac ideien menibe fel me-

nešet meg bizonoytot zerzedbe menes hog az
ekkeppé legon meg bizonoyta zent thamas
doctor es az tornen konyv ezonkeppé monduá/
hog az zerzedbe menes net matta meg bolatta

Mert zerzedbe menes istennet
igón nag felségos zent aldozat mert mindonos
tul fogua agga magat mind v halalaig testostil
lelkostil istennet zolgalattara az zerzedbe menes
net matta ki zerzedbe be menes es oth regig
meg maradas folül mul mindonnemű aldo
zatocat mikeppé modatic az tornen konybe

Mert ol emborki be megón zerzedbe elezter
istennet agga mindon es velagi iozagat so meg
ennet folotte istenert mind es velagot el haggá
es az zegeni crastosz regensegbe koueti hog az
epusnac oroc cirzagsagara inthassón **T**ma
sodzor kib megón zerzedbe istennet agga nem
lak es velagi iozagat de meg vnon tulaydon
testeter es ett az zent tiztasag tartasnak mat
ta es zenuedesoknet bojtolasoknet es mind
exel nappal sot io istem zolgalatoknak mi-

atta **H**armadzor zerzetos emboz istennet ag
ja né lak testet de meg lelket es vnon tulay
don acarattates micoron v feiedelmenet aca
rattanac alaia reti az zent engedel messenec
fogadasanac matta **I**zert ^{nem} roda ha ayo zerze
tys halanac ideyen mindon bantas nekülön
fel ropyil legottan menorzagba micoron v
ezonkeppé istennet atta magat mind testostil
lelkostil es mindon iozagaual igetymbe

Otdoz zent iozag vagyon kinet matta embor
halalanac ideien mindon bantas nekülön fel
megon menorzagba az zent es bizon toredelmes
seg kirol og mond zent uasbeli petor doctor hog
anneira lehet az toredelmes seg hog meg bolat
tatic né lak abbin de meg mind abbinnet v
kimiaes mikeppé filuan meg tetic az toluiay
rol ki xpüs mellet fugge es magdalombeli ma
riarol es egebekirol socakirol **E**s mind egebeckozot az zent
ett oliuassot hog anglis orzagba neminemű ie
los bmox emborioue senomabeli es ökhöz es hoza
meg gonet es egeb bine kozot ielos gonaşa ellen
hog vnon tulaydon leanaual retkozot vola es v

74
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000
1001
1002
1003
1004
1005
1006
1007
1008
1009
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1049
1050
1051
1052
1053
1054
1055
1056
1057
1058
1059
1059
1060
1061
1062
1063
1064
1065
1066
1067
1068
1069
1069
1070
1071
1072
1073
1074
1075
1076
1077
1078
1079
1079
1080
1081
1082
1083
1084
1085
1086
1087
1088
1089
1089
1090
1091
1092
1093
1094
1095
1096
1097
1098
1099
1100
1101
1102
1103
1104
1105
1106
1107
1108
1109
1109
1110
1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200
1201
1202
1203
1204
1205
1206
1207
1208
1209
1209
1210
1211
1212
1213
1214
1215
1216
1217
1218
1219
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1239
1240
1241
1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1249
1250
1251
1252
1253
1254
1255
1256
1257
1258
1259
1259
1260
1261
1262
1263
1264
1265
1266
1267
1268
1269
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275
1276
1277
1278
1279
1279
1280
1281
1282
1283
1284
1285
1286
1287
1288
1289
1289
1290
1291
1292
1293
1294
1295
1296
1297
1298
1299
1300
1301
1302
1303
1304
1305
1306
1307
1308
1309
1309
1310
1311
1312
1313
1314
1315
1316
1317
1318
1319
1319
1320
1321
1322
1323
1324
1325
1326
1327
1328
1329
1329
1330
1331
1332
1333
1334
1335
1336
1337
1338
1339
1339
1340
1341
1342
1343
1344
1345
1346
1347
1348
1349
1349
1350
1351
1352
1353
1354
1355
1356
1357
1358
1359
1359
1360
1361
1362
1363
1364
1365
1366
1367
1368
1369
1369
1370
1371
1372
1373
1374
1375
1376
1377
1378
1379
1379
1380
1381
1382
1383
1384
1385
1386
1387
1388
1389
1389
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1398
1399
1400
1401
1402
1403
1404
1405
1406
1407
1408
1409
1409
1410
1411
1412
1413
1414
1415
1416
1417
1418
1419
1419
1420
1421
1422
1423
1424
1425
1426
1427
1428
1429
1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1459
1460
1461
1462
1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475
1476
1477
1478
1479
1479
1480
1481
1482
1483
1484
1485
1486
1487
1488
1489
1489
1490
1491
1492
1493
1494
1495
1496
1497
1498
1499
1500
1501
1502
1503
1504
1505
1506
1507
1508
1509
1509
1510
1511
1512
1513
1514
1515
1516
1517
1518
1519
1519
1520
1521
1522
1523
1524
1525
1526
1527
1528
1529
1529
1530
1531
1532
1533
1534
1535
1536
1537
1538
1539
1539
1540
1541
1542
1543
1544
1545
1546
1547
1548
1549
1549
1550
1551
1552
1553
1554
1555
1556
1557
1558
1559
1559
1560
1561
1562
1563
1564
1565
1566
1567
1568
1569
1569
1570
1571
1572
1573
1574
1575
1576
1577
1578
1579
1579
1580
1581
1582
1583
1584
1585
1586
1587
1588
1589
1589
1590
1591
1592
1593
1594
1595
1596
1597
1598
1599
1600
1601
1602
1603
1604
1605
1606
1607
1608
1609
1609
1610
1611
1612
1613
1614
1615
1616
1617
1618
1619
1619
1620
1621
1622
1623
1624
1625
1626
1627
1628
1629
1629
1630
1631
1632
1633
1634
1635
1636
1637
1638
1639
1639
1640
1641
1642
1643
1644
1645
1646
1647
1648
1649
1649
1650
1651
1652
1653
1654
1655
1656
1657
1658
1659
1659
1660
1661
1662
1663
1664
1665
1666
1667
1668
1669
1669
1670
1671
1672
1673
1674
1675
1676
1677
1678
1679
1679
1680
1681
1682
1683
1684
1685
1686
1687
1688
1689
1689
1690
1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1698
1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1709
1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918

76
74
net orzaga De ha mōdānāia valaki aztūniert
ímar ez may idobé martiūságot nē zennethetőc
mikeppé regonte zennetec/azert mit kelson ten-
nonc hog mastanvalo idobees martria lehetnēc.
Rea felelnet dotoroc/es vj mondnac/hog meg
lehet de mikeppé lehessón ved iol exodbe Mert
mikeppé embor testboles lelogbol vagon/exó-
keppé az martiūság ketto/tudmamiert/testi/
es lekki kit mindon embor meg valhat valaki
ataria Elsö martiūság kit vethzent bernád
dotor mōduá Verontas neküll harú martiū-
ság vagon/tudmamiert/bensegbe merteletos-
seg/egenségbe benolkodes/ifsuságba tiztaság
tartas Elsö martiūság ez/micoron eleg vol-
na mit enni simna/es merteletossegot tartzen
ued/es bortol valón mi lehet ennel nagob mar-
tiūság mint az vendessegbe ehormies/soruhá-
nac korotte fármá/es tizdagságac korotte
egenségot tartamá. Honkeppé tezon vala zent
pal apostal ki vj mond vnumagyarol/gottrom
en testomet/es istenet zolgattara bartom zent
david keráles iq mōda az soltar körbe vñma-

garol Alazom vala en lelkomet bojtólessel/es
zennedessel/zent cecilia arzones iq nomorgit
ta vala az vj genge artatlan testet/hog az aranás
barsóniac alatta alaciamot visel vala/es az test-
net ekkeppé valo nomorgutasánal keresic vala
az martiūságac coronaiat Mas testi marti-
úság vagon regenségbe valo benolkodes Ezelén
martiūságot villa amaz eg orueg arzon/kmet
lak ket fillere vala/aztes istenebe ada/kit vronc
ihus latian ekkeppé diere mōduá Byon mōdom
hog exazomallat mindonel tob alamisnat ten/
Harmad testi martiūság vagon ifsuságac
ideien valo tiztaság tartas Mert azzent tiztaság
tartas/vi istenet ol'igon kednes/es ol'igon kel-
lemetos/hog martiūságac coronaiat erdomli/
es ext erdomli az testnet eros viadalaert/kit
zenned az tiztaság tarto embor/az testbe valo
tiznet/es kiuanságac miatta Ahet azzent tiz-
taság tartasac miatta emboroc/né lak martria
lehetnet/de meg angalokhozes hasonlatossá lez-
net/es ki ennel nagob/angaloknal nagob ex-
domot valhatnac Ocat vethzent Ambros dotor

78
76
v̄g mond az angaloc test nekülön elnet de az
zízet testbe viastodnac kit az angaloc n̄ te
hetnet mertnekik testök minnen azert nagyb
az zízeknet viadaloc hog n̄ angaloknac mert
kedeg nagyb viadaloc vagonha testokon góze
delmet vehetendnet magyb erdomokes mert mar
trüüsagnat erdomet vezet kit az angaloc n̄ vejet
net Azert eháru len az testbe valo martirum
ság tündmam mert beusége mertedetos ság
zegensegbe beuskodes ihuuságba trüaság tar
tas. Gonkepp az lelogbees harukkepp valo mar
trüüság lehet első mitoron embor haborniságot
bekenel zenued mas mitord valaki meg nomo
ultacon konorul harmad mitord embor ellen
segét zereti es mad erotte. Azert első martirum
ság ki lehet az lelogbol ez mitord embor haborni
ságot bekenel zenued. Ez meg bizonyort a zon
zent gergor doctor modnā. Verontas nekülön
martira dehetonic ha bizonsággal mi lelkongbe
habornisagnat ideien bekeségot tartandonec. Nem
kisded martirüság az habornisagnat zenuedesé
de bizonyual igrón nag Mert kinnéb volna em
borneb eg

39
77
zor az tor ala nacat vetne hog n̄ ha coronked
haborniságot zenuedne azert ved iol erode mert
az haborniságot bekeséggel zenuedne zentsegnec
es malaztia n̄ agyb iege hog n̄ ha valaki toro
cat vigaztana es halottat tamogatna. Mert
v̄g mond zent gergor doctor hog az temezet azt
n̄ aggab hog haborniságba embornet bekesége le
gonha n̄ lak istenec zent malazta es embornet
tokeletos iamboiság aiga ext azert ez eleten mar
trüüságot meg vallattia minden embor ez may
idobeesha bekeségot tart haborniságba. Mas
martirüság az lelogbe ez mitoron valaki meg
nomorultac konorul kirol ekkepp zol zent
gergor doctor modnā. Egebkepp az meg valto
nat tagia n̄ lehetonic hanéha v rayta es mi
atancfiaim konorulendonec kit ez io ihus vnon
magas meg ten mitord mi raytonc oligon na
gon konorule hog magat n̄ kemele erottonic
az keserükinnac es az zoriui halalnac alaia
vetne. Ez eleten martirüságot valla az bodog
ziz aia kit meg bizonyort az zent euangeliū
ekkepp modnā. Azt te lelkodet es az ouet kite tū

80
78
led zületot keserüsegnet töré altal fóla Es né
iak az bodog ziz maria vallotta ez elen marti
iúsgot de mindon meg vallotta es meg vala
kik az custoson es mind az meg nomorult ze
genokon konorültet es konorülnec **Ez** ent
konorületossegnet iozagariolielos peldit ezeber
kozot ext olyassoc hog neminemü iamboz az
zonki némel nomos vala mind testzerent mind
leloc zerent ^{az roj} ez iamboz az corocon legionib az
postlosoton igon konorüil vala az kegos custosert
ki len meg vatalua erottone mikeppé postlos /
Miert kedeg mindon iozagnac ellensege vigoz
ez iamboz azonnac ezeleten iduosségos es zent
segos malaztat az vira igon nézeren vala es
ezet vtet igon haborgatta vala Es tortenet
hog nemicord ez iamboz azon talala egh igon
zonu vatalatos postlost es atta neki alamis
nat adna az postlos kedeg módna neki Iddeg en
sen ezm sem izom es semminemü segedelmet
tilde né vezet mig né engomet te hazadba virz
kimet felele ez azzonialafes módna xpisnac io
zegenet ext en né merom temne hog en tegodet

40
79
en hazamba vigelet mert ez eleten corocat az
en vram igon né zerei es igon güloli halná
ext az zegen cor meg keserödet es az földre le
eget sumia kezde Es ez iamboz azont azzent
konorületosseg meg goze es az földrol azzeget
fel fogal es v hazahoz vime Es ez zegen chorfir
uan kezde ez iamboz azonac konorognie azo
hog az vnon tulardon agara sekotnie ie vtet **Ez**
iamboz azont ebbees meg goze azzent konig
ületosseg illehet tugga vala hog az vira hamar
haza vime de maga mind ezatal az v kereset be
telesepte es v agara sekote Es mmarr hog mugod
nec ez postlos az hazzagnac agan exonkorzbe az
azonnac vira haza ioue es mikeppen meg fara
dot atta meg ingodni es hog be menne agas ha
zaba ez iamboz azon keleli vala vtet azbe mene
srol mert felti vala mind az postlost mind v
magat halaltul Es ez né vara semit de nagha
raggal az aytot be tarita es be menuen lata v
hazzagnac agat nag ekossegos zepseggel
meg veragorná es mind ahazat eze nag lo
dalatos edossegos illattal be teluen Es enneç
40
10

kerde ott kerdozm̄ es tudacozma es vj lelet
hog az pocclosnac kepebe vronc xpus vnon
maga fekut az agon hert imē mit eidomlot
meg ezon relagba az zegenokon valo konorū
letosség hert ezent konoriuletmet martirū
sagat mindon embor meg valhatia ha valaki
zinezerent konoriul az meg nomorultacon

Harmad martirüság az lelogben ej micoron
valaki teles zineuel ellenseget zereti kit meg
bizonort zent gregor doitor mōdā peniednie
borzusagot zeretnie ellensegot martirüság ej
Vronkes arra paraniolta ext hog ebbelot nager
domot es martirüsagot valonc **Zent mathe ueta**
meg euangeliomanac otot rezebe holot vj mōd
Peressetoc ellenseitoket es imagatoc az titoket
haborgatokert es ellentoc patuartodokert
Zent Agoston doitor meg senoget ha ig néteien
donc es vj mōd ha valaki ellenseget nézer
rendinstent vmmaganac sohha meg né en
gezelheti Mert iruan vagon valaki attahat
guloli ej gilcos Gon zent Agoston doitor ad
m nekonc iduossegos tamalet ezenzentio

zagra mōduā En titoket atamfia intlec ellen
seitoknet zeretesere mert binotnet sebemet meg
vigartasara semminemi oruosságot ennel iob
bat en né osmerté Mert ellensegnet zeretesé
istēnet ol'igon kedues es ol'igon kellemetos
hog ennet matta az bmos embyr lezon istennet
baraita es v neki zereto fia **E**xt meg bizonorta
vronc vnon maga es vj mōd zent lucu enan
geliomanac hitot rezebe **Peressetoc** ti ellenseito
ket es ioth tejetoc azoknac kik titoket giloltoc
es tieidomtoc lezon igon sōk es lextoc az felségos
istēnet fiai hert az ellensegnet zeretesé len az lelog
bol harmad martirüságkit mindon embor meg
valhat igon kínién kiataria mert né kouet
nac vagast hert ej martirüság len az hatod zent
iozag kmet matta embor halalanac ideien min
don bantas nekiulon fel zopul az oxot haraba

Hetedo zent iozag ki vagon kerextensegbaz eth zolej
zent gonaski ha valaki huon tixtan es igazan rás azzen
gatorland mind v halalaig ennet matta em gonaskol
bor ol'igon meg tixtul es ol'artatlanna lezon
hog halalanac ideien mindon bantas nekiulon

Keedeset

fel iopül menorzagba. Utat retic ennet zent
 doitoros es vj mondnat hog az ki gacorta
 gomic ez eleten gacorta zegonkodic az v bine
 iext mert kedeg gacorta zegonkodic ez eleten
 zegonkodes az binrol elect retelnet naqob reze
 Ez meg bizonort zent bernard doitor es ij
 mod. Vr isten azet ataria hog meg gonniot hog
 az binnec kinnaret az gonasba valo zegonko
 desz valoc. ¶ Ethaz zent gonaszol vettec inn
 den harom ielos keedes kiket nekonk ielosben
 zukszeg meg tudnont. Elso keedes ez hog mene
 hazonalattia legon az zent gonaszac. Mas keedes
 ej mi tilt meg embort incib es ielosben az zent
 gonaftul. Harmad keedes ez hatatoric embor az
 egzor meg gont bint tobbe meg gonnai aqz ne.
 ¶ Elso keedes len ez hog mene hazonalattia vajz
 az igaz zent gonaszac. Es vj modnat hog ugon
 sok mert az igaz gonaszac matta embornet
 elmeie meg velagosodic iduosszegne vrat meg
 osmerette. Istener ergalmassagat neu. Ez zent
 gonaszac matta az lelot binnec halabol fel
 tamad. Ez zent gonaszac matta az binos em-

bor istenel meg bekelic ki annac elotte ellense
 ge volt az binnec matta. Ez zent gonaszac mi
 atta ordog meg galaxtatic mert az igaz gona
 sba az v alnocsagos titkva meg ielontetic es
 keppen v kozotte es az binos embor kozot valo ba
 ratsag meg fesoly es el vez kit meg bizonort az zent
 ras bolinet matta ekkeppé modua. Malaki v ba
 rattanac titkvat ki mittael verti utet vj hog toab
 ba ne lezon barattia. Mert mikkeppé az tolvanac
 es az orv embornet v gonossagoc meg ielontetnet
 ebbol uk ugon meg galaxtatic es meg zegonil
 tetnet es ennet folotte nag zegon halallal meg o
 leltetnet. Ezonkeppé az orduges micord embor
 az igaz gonasba v gonoz alnocsagat meg mo
 ga ugon meg galaxtatic annerau hog toabba ne
 ki baratsagat ne tartia. ¶ Tekmu felleben es ved
 iol ezodbe ez zent gonaszac v nag hazonalattia
 mert iollehet hog az vr isten mi lelkonknet sebein
 meg vigaztasara sok io oruossagot es io miuelko
 detoket hogot ez velagba demaga ennel hazonala
 tosbat es robbat ne hogot mint ez zent gonaft kit
 aranya zent Janos ekkeppé duer modua. Obodig

sagos zent gonas te vag az felségos zent iorag/
 ki az istenec ergalmassagabol binoket meg bo-
 lataz paradiomot meg mitod az el torottet ege-
 ze tezod az zomorn meghigartalod es az te ben-
 ned bigocat oroc aiandocial meg aiandocozod O
 zentsegos iorag ki az binnel meg hoth lekkoket
 meg eleuenertod es az oroc halalt el torod Orent
 segos gonas te vag leloknet iduossäge binocnet
 ki zaggatoia ioragoknac meg epertod ordog-
 net meg gozoe fortelmessegnet tiztortoa Mit
 mongac tobbet pocolnac torcat berékzeti es mei-
 orzagnac capuat meg mitti Mert az tizta gonas
 binoknet boratasat neu az zinnet osmerent meg
 velagosortai es meg tiztorta az ordogot binos em-
 bornet zinebol ki vzi es az lelkot kezebol ki zaba-
 doytai es iduosségnec remenseget aggaknolek
 keppé zol zent agoston doctori moduan Meg zonic
 az istem bozni allas holoth lejend az tizta gonas
 Kirol Lodalcodic Cassianos new doctor moduan
 Lodalatos fizetes es el amelcodo koronseg vna-
 nac modam tulaydon gonossagat es v tule ezet
 vennie iduosségnec remenseget ezelen vidolas

ba né legon az xpus buo de az binos net legon
 zozolonia ki vnon magat karhortattu vnon tu-
 laydon binenet vadolasaba Mert im me mkeppé
 binonora es dilete az zent nas az igaz gonas-
 nat v nag hernalattat Immár meg binonoy-
 tatic meg loth lodalatos dologboles meligon
 nag hernalattat legon az igaz zent gonasnac
 Az lodalatos meg loth dolog ez kit meg irth
 cesanabeli prispos es vj mod hog vala nemi
 nemi telos vitez ki maganac ven felesegot
 es v tule zile eg zep ferfiu germokoc es ez az
 zon meghala len vj enne vtanna hog mas
 felesegot hoza es ez mendu len es az atkozot
 nezseg vtet meg gozoe es az germoket merog v vranac
 gel meg ole mert neki germoke né len Es ne
 mitoed mene az zent predicatora es az istenec
 zent igeie es v zent malazta zinet meg hata
 binet meg osmere tyredelmessegne remule es nag
 kesenisseggel sumia kezde es az v binet nemine
 mi paphoz mind egzelen es igon hinon meg
 gona Es az pap haga neki pemtenciat ezzeret
 hog extendeig mitoed az vahartzul ki tanoznet

mindon zerdin vizel keñeriel bortolne es az
 napon ingot ne viselne es az v mezeyle testet
 vas lanchal altal quedzeneie es az napon mind
 esteg azt viselne es hog mindon heton harom
 zor ostozna magat vasas ostozal hme hog
 ez zent pemitenciat huon gutorlanaia ordog
 zere arthog ez arzoniallatmas attafiaual az pap
 egbe veze es hog igon haborgatnaia ez pap az
 arzonac attafiat ez arzon ext ne zennethete es
 vranac meg pangola Ez vi kedeg miret hatal
 mas vala az papot meg tilta es igon meg ferio
 gete mddua hog az iambornac beket haggan es
 ne haborgassa Ez kedeg ez pap igon meg bozni
 la es igon meg zegonle es acra bozniat meg
 allam ez arzonialaton Es alcumas idot venen
 ianla ez v raha es az v sianac meroggel meg
 eteteset kit neki ez arzon meg gont vala mind
 telességgel meg mddu Es hog exoket halla ez v
 vira ne hine Es mddu neki ez pap vram ext en
 te nekod meg bizonytom mluan valo bizonsa
 gual vj hog tette sed el mentodet hazattul ej he
 tig valo ideig es zera napon teri hazathog mel

napon az pemitenciat kit en neki hattam az
 gonoz bmeiert az napon tartia meg mkeppen en
 hattam neki Ez vi kedeg acra mind exokrol
 bizonsagot venime tentete magat hazattul el ta
 uozmia sok napel Es az zera napon micord kel
 vala v arzon felesegenet pemitenciat tartam
 be rekezkodet v agas hazaba es magat meg me
 zeytelenerte es v testet igon ostozal vj hog ma
 gat verebe keñere es az vas lanchal magat es meg
 altal quedze es ruhajat rea vene es az vetetlen
 artalhoz le vle hog az zaraz keñeret vizel meg en
 neie mkeppen neki hagnan vala Es imre exonkoz
 be az vira micord ingen semnarniai haza ionel
 es v agas hazanac artriat meg zorderte es v arz
 felesenge meg yede kesedelmet tenni kezde es ewitez
 nag haraggal az axtot rea zegel es be mene Es imre
 eth adatic extenont az igaz gona snac es az zent
 pemitencianac nag haznalatt Mext hog be ment
 volna ewitez v agas hazaba latu arzon felesegel
 igon zepon vetot artal folot vlmie nag tiztosegel
 es elotte nag genere segos etket es venerekoth
 Es mddu neki vekozel le Es az iambor arzon fel

90
88
uenies istenec ergalmasságaba břuan vranač
paranolatit be telesente es me az v teste lattac
tet igon zep seiemec es igon zep tixtanac kit az
ostorozsnac matta verbe keneat vala Es az ms
reter kinel magat be onedzotte vala lattatec igon
zep aranás basón selomnet len me Es mōdā e
azzon vranač Viam mit acual mind ebbe en
relem tennod Es meg ielonte neki az papnac
vadolasat kit azzant gonašnac erdomē mind
nostil meg hamisztal es semmie teu istenec es
embornet elotte Aret elso keides ezlen hog mene
haznalanta legon az igrz gonašnac es me xini
den meg mādatec Mas keides ez hog mi tilt
meg embort intab es ielosben az igrz gonastul
Ig felelnet reiaia ras magazaz mestoroc hog
cab meg nē tilt az igrz gonastul mint az zeg
seg kit vallot az bim tetelbel mert az oidoz egor
tudomani es mindon keppé tugga az bim os em
borit meg fogma es az binnet koteleuel meg kotz
mazert vjtezon hog micord embor az bim teli
az zomeremot v tile el vezies ad neki nag bator
sagot hog abbint meg toje es meg lezon de mai

445
89
micord kellene meg gommazzomeremot kit v
tile el vtile vala az bim tetelnet ideien azt es meg
mind orzaiara kem hog meg ne merie gommie
Egonkeppē ten adamnac elso atancnac kirolog
mōdazzant ras mōsnet elso körnebe Ad
mot zomeromseg meg goze es elierte magat es
v bimet zegonle meg gomma mert doctoroc vj tu
fach hog ha adam magat bim os net vaka vala iste
neki meg boratta volna az toruentoresnet bimet
es ma nē volnac ez nauakaba Aret red iol
ezobbe azzant nast es tamulad meg v bronza
gut ha iduozilm ataz holoth vj mōd az boli eggic
komenet neged rezebe Est confusio adducens ig
nominiū et est confusio adducens gloria Vagon egh
galazat ki hoz embornet oroc zegont es vagon mas
galazat ki hoz embornet oroc dioszegot Aret elso ga
lazat ez micord embor az bim tetelnet matta ma
gat meg galaza es az masic galazat ez micord
abbimos magat meg galaza az papnac elotte ze
gonkodue az binnet meg gonašaba Aret elso ga
lazat igon gonoz mert hog embornet oroc zegont
az binnet tetelenet matta de az masic galazat

+ somni

+ embor

+ es eonkeppen lelekodic

45

40
igón iol met hoz embornet mindon ketsegnekül
oroc tixosségot es dioségot hert ex eleter zegon
kodesse inti az binošoket azzent ledet bolinec mi-
atta módna ſſili nō confundaris pro anima tua
dicere verum Et. s. ſſiam ne zegon led az igaz mo-
dast te lelkodert tudmamiert az igaz zent gonasba
Hert valaki acar meg zabidulm az oroc galazat
tiltehat ex eleter igón nezon ex edala meg it haró
octossagnac tikorebe **E**lső takor az temeret zerent
valo octosság Met mindon octosság azt agha hog az
bint kit nē zegonlot iſtēnec elotte meg tennie ki volt
igón nag autság es igón nag zegonſej naggal incab
nemkel embornet elotte zegonlem meg módanai
kilezon az binoſnet oroc tixossége es idiosége
Mas tikor kibe kel az binoſnet neznie ha iduoxulm
acar az iſtem latifiat oca k met ſemmi nemi dolg
elotte el nē enezhetic de mindyox inluan vadnac v
zomeinet elotte hert ha ext meg gondolanga az
binoſ embor hog az v bineit iſten inluan latti
es iol tugga nē kezdi zegonlem az egh papaſac
tudára adnia es meg gonmia hog az vi iſten
orokke el felegge es az oroc zengontil mea zaba

Fv neki

T met doctoret uj tartat hog az vi iſten incab bozula azt
hog embor az tot bin meg nē gonmia hog nē mint azt
hog abbmit tente

41
doyla met ſonha az oroc zegontil meg nē me-
nekodicha nē ha igazan meg gomac **E** meg
vizonytatic nē rak zent iſnac bronſagabol
de meg ielos lodalatos meg leth dologboles
kirol uj oluastatic hog ket iambor frater iſt vala
ex velagba predicationac es egeb lelkriagnac
očaert **E**s mitord iuttac volna nemnemü var-
hoz kibelaic vala egh ielos binoſ az zomiallat
ki vetkozot vala nemnemü roconsagual es eg
elen tizorsagnac bmebe lazeret tronegh extendeg
kit zegonletibe mind enne ideig meg nē mere gomia
Mitord ex ket frater be mentet volna ex varba az mi-
ſe mddo miset mddal gondola az misenet alatta eg
binoſ az zomiallat ext módna vmmagaba **E**z bar-
toc engomet nē osmeret es hizom hog tobbe ede-
ſem iunet azert vizon meg gonim egh en binoſ
met hert azzent miset el vegezen ex iambor hoza
iſtula ex binoſ az zomiallat es gonni kezde **E**s hog
az binoſket mddogatnaia imenag lodalatos dolg
ki len ex gonasba hog mindon binnet meg ielos
tesere egh ondoe buſſo zokollit valaki az az zomianat
zaiabol es ex lodalatos dolgot ſem az gonto ſem az

46

Telonte

gono nē lattac vala hanē lak latta vala az confess
 sōmac v tarsā Es ezzonū mindon bimet huión meg
 gona de meges az zomemosségnec miatta ordog
 ol igon meg goze hog az testi bimmet nitsagat me
 ges zegonle meg mōdānia Es imma hog az con
 fessor rea oluasta volna az oldorazatot ext lata es meg az
 confessōnac v tarsā hog mind az zorinū ondot buffe
 kik ki zogdostet vala az azonnac zaiabol mindom
 masod magauia es nagobbattal az azonnac zaiaba
 be menener Es imme hog ez ket frater ēnen el mentet
 volna es az vton hog mendogelnenec meg az lodala
 tos latast az akki latta vala az confessōnac Es hog
 hallam meg rettene es mōda bizonauia valamit ez
 azzon az gonasba v bmebe el reytot es meg nē mon
 dottal de keilez zeeto atāmfia hog teriyont be met
 lantal vristen meg aggfa hog ugrazan meg gomé
 Es meg terien tehat lelet hog meg both km igon
 meg zomorodanac es kezdenec rayta igon ban
 codm Es kezdec vristenet ergalmassagat kernie
 boylelessel es aiortatos mad saggal hog meltol
 tatnet nekic meg telontem hog mit peldazna az
 naq zorinū latas Ime vristen meg halgata vket

es harmad napon nekic telonet az azomallat
 bluen egh naq zorinū ondot sarcánon es ket feke
 tu zorinū kiglo az nacat altal teketez es eghic eg
 gic emloet es az masic masic emloet zopyrac es ket
 zorinū buffo az v ket zomem ilnet es az v zaiabol
 km kineval valo tiz langaz ki es ket seketu meg
 dihuit ebet az v ket cariat es ket kezet ragiac es
 az v ket filebe tiz es inlacat lonodznet vala es az
 vfeien ala lignet es fignet vala zamalan zorinū
 sar gitok Kit hog lattac volna ez frateroc igon meg
 rettenenet es meg yedenet es feltokle az foldre le
 esenec Tehit az azomallat mōda nekic Istēnet
 barati ne felketo met en vagoc az atkogot azomall
 lat ki ti hogato hazi saggal meg gona met egh
 ielos binomet en el enextem es az gonasba meg nē
 mōdam azert vagoc iteluen ezelen kinia kit lattac
 mind orokkel Es hog ext hallac mōda az confessor
 neki zoreytla es kezler az oroc istenre ihus cristo
 se ales az vanara maria hog teg mi nekone ie
 los bizonsagot ez ketorol Egh ez hog met vagon
 adatian tenekod ez kinoc meleket im latonc hog
 zennet Mas kit acaronc tilde meg tanulma ez

hog minemű binnet miatta matab zalnac emborgc
 potolia Es ekkeppé kezereytetec ex carborot azom-
 allat igaz felelettæ es az első keedesé ekkeppé felele-
 moduan lezh iol reammet kezereytetom netoc
 igazat modinõ **A**zert ezenfeiemon valo zorinu
 soc besfeket kiket lattoc exoc adattac mind orok-
 ke zenuednõ en haiminac es feiemnet oltozeti
 nec keuelsegeiert **E**z ket zorini varas betat kit
 lattoc en zomeimbe vlmoc exoc engomet kimoz-
 nac mind orokke engonoz förtelmes latasoniac
 bimeiert **E**ztiz es inlac kik en fuleimet altal lo-
 uoldozic ex kim adatot en nekom az soc gonoz he-
 uoltodo zornac enodesoknet ragalmassagoknat
 es egeb soc förtelmes parazna bezedoknet halga-
 tasaert **E**s eztiz ki en zambol bidos dohos kenku-
 uel ki langaz adatot en nekom emborknet io hi-
 renec neuenet el vezteseiert es atkorot gonoz ragal-
 massagnac miatta meg galazasaert **E**s ez ket mei-
 gos kigo kic en natamat atal tekertec es ezen ket
 emlomet zopiac ex eleuten zorini kim adatot en ne-
 kom azert hog en magamat hattam en zeretom-
 net zertelen fogdosnia es zorongatma **E**z ket fe-

keti ebeknet kedeg mardosasa kik en ket caromat /
 es kezemet iagiadatot en nekom az soc zei-
 telon vilo glelgetesert es illetesert **M**iert kedeg
 az istentil adot ioragomat en matab kolte en
 zertelen valo zeretomre es testomnet gonoz ki-
 nansagara **A**zert adatot en nekom ex ondor zor-
 inu sarcion valo vles ki engomet monthatat
 lan nag kinnal gotor mind orokke **E**s hog ezoket
 meg mondotta volna ex bodogtilan binos moda
 neki az confessioz kerulet ex zoreytlac azon xpusnac
 ihusnac hatalmara hog mond meg immar azma-
 sicates **H**og minemű binnet miatta zalnac matab
 emborgc potolia felele nekit es moda Meg kiel mo-
 dand mert egebet sem tehetet benne **A**zert feysiu
 emborgc kilombkilomb soc gonoz binnet miatta
 esnet poclnac vermebe es az exoc kimba de azom-
 allatozielossen matab neg gonoz bineirt carboronat
 tudmiamiert neluoknet bimeiert kenelsegos ol-
 tozertet ortzauoknat kendozeseiert es az atkorot
 zomiermoskadesert kiert binoket ne merit meg
 gonnia kiert enes el vezit mikkeppé me ext inluá
 tuuggatoz es lattatoc **E**s kezde kerdem az confessioz

96
uk vter
vitric vala

azon vter hog ha volna valaminem i stem iorag
hog kuel neki hznalhatnac valamit idnos
segere Es hog esoc ordog ext halla legottan elra
gadat vter es be esener vele pocolba Atert mind
ezelten Lodalatos dologbol meg bizonoytatec
az cent uas holoth axt monga per que quis pet
cat per het et torquetur Valamel tagianac mi
atti embor vekozic azon tagiaba gottetic mier
bedeg ez binos mindon tagiaba vekozot ^{volt} atert
mindon tagiaba kinzatic mind orokke atert ez
len az mas kerdes hog mi tilt meg embort incab
az igaz gonastul rea feleltetec mind uashnac bi
zonsagabol mind ielos meg loth dologbol hog ie
losben az zomer moskodes mikepé meg modatec
Gater valaki regonli az gonauba v bimet meg
modama tehit tekim on es iol nezon ez har
madic tikorbe tudmamiet az ionendo orok ze
gonsegae krol vj mod az vr isten Naum prophetanac
konuenet harmad rezebe Meg ielontom az te rego
segodet es meg mutatom nemzetoknet te mezej
telensegodet es oragoknac te zdalmassagodat
Jeremias ppetaes vj mod konuenet hizad rezebe

49
97
Igon meg galaztassanac met ne osmeret meg az
oroc regont ki sobba el ne mosantatic Atert vala
mel bmos embor ez cent iashnac etelmet es bi
zonsagat meg extendi es teles hitel hiendi nem
kezd regonleme az egh embor elot binet meg mo
dama es piuongama atert hog az oroc regon
halaltul meg zabadolon **H**armad keides ez
vala hog ha tartotic embor az egzor meg font
bint tobbe meg gomm auag nem Ig felclnec rea
hog toruenzerent es zuikseg zerent ne tartotic
reaia ha az egzor igazan hmuon es tixtan meg go
ta de ha lelkenet osmereti fuldalia es benne vele
kodic hi igazan gonta auag ne auag ha az pap
nac volt hatalma az bimbo meg oldozmia auag
ne tehit ez eleten ketolkodest kel embornet bizo
saga horma es mindon ketsegot zuebol ki zog
gatma maszor valo gonaflat inatta hog legon
mindon ketsegnekul bizonos v iduossegrol Atert
kezonsegos keresten hit ext vala hog ha egzor mi
don bimet igazan meg gonta eleg neki az bimnet
meg bolatasara es oroc iduossegre Demagazent
thamas doitor es egeb doitor vj tartac bizonseg

† vala

gal hog menezor embor v binet tobzor gonaanne
nal intab v binenec kninat es adossagat meg kissé
berti az gonasba valo zegonkodeserent es az papi
oldozatnac hatalmanac ioragaert **H**ert annezor
gonhatta meg embor v binet hog mindon binenec
knina es adossaga neki meg bolattatic es ekkeppé
meg zabaduluan mindon adossagatul zabadon fel
iopul halalanac iderien mindonbanis nekiulon
az v oroc hazaiaba **N**ed exodbe hog ordog semit
olan igon ne gyulol mint az igaz rent gonast
kirol vj olnassot hog nemitoron rent thamas doc
tor fekic parisa corsagnac agabai es ej ordog me
ne be az camaraba holoth fekic vala ezrent iam
bor ki v elotte el ne eneheter es paraniola neki
hog megalon es ej ordog nag retteguen es feluen az
camaranac egh zogelerebe zonula es modi nag cau
tassal **B**olas el engomet bizonsagnac zonetnoke
mert az tezentsegodet el ne zennethetom **E**s tehat
paraniola neki ezrent doctor azon hog v neki igazan
es miluan meg modanana art valamit egez keresten
segbe intab gyulolne es ne zereine es v neki intab es
tobbet artana selele es moda **I**gazat modet mert ben

50
99
ne egebet sem tehet hog semmit en intab ne gyulloc
mint az igaz gonast mert semmi nekonc nagobbat
es tobbet ne art es nagob curt ne tezon mint az igaz
gonas **M**ert az halalos binnet miatta eyti ma
gat embor istenet haragiaba es meg fortatic min
don ioraitul miatta neki iduoxulni kellene es **T**kimet
tartatic ol' nag eros kotelbe az binnet miatta vj
hog sohha belole ki nem fesolhet han e Lak az igaz
gonasnac miatta **E**s ezoket ej ordog meg moduan
elole el enezet es ezrent doctor ej roodalatos dolgot
nekonc irua haga hog ezrent gonast igazan hiugn
es teleseggel tegot ha iduoxulm atronic Amer
Vrinac neueme kezdetic az rent imadsagnac di
lere es v neki nag haznalattia **B**izon bizon
modom ti nettot valamit kertot en atamtul
en neuembe agga ti nettot rent Janus ita ewa
geliomanac tronhatod rezebe **A**z keglos xps
mi vronc ihus nag bizodalimat ad mi nekonc
ebbe holoth me hitere fogatta modna **b**izon
bizon modom az es en istensegomre es en embor
segomre fogadom ti nettot hog valamit kertot
en atamtul en neuembe iduosszegre valot mind

meg aggá ti neitoc Oh mel igon nagon orulne
amaz tathozot tazdag ki lazartul egh loppenet vi
zet kei valai ha v mastan vrontul ezent ikek
hallanaia neki modama de orokke sôbba nem
erdomli hallamá sem vjsem kedeg egeb tatho
zottac de ezentsegos ikek et edossegos ihus
mi nekint modottu né lak eggit de zent lu
cui ewangeliomabes vj mod kerietoc es ve
zitoc keressetoc es meg lelitoc iergessetoc es be
bolattatoc az keres az zent madsag az kereses
ayo miuelkodet az legetes az tokiletos io at
rat es az zent kuanaság kinel embo igon acaria
iduosséget es igon kuanan ia istenec zent mala
ztut kinel istent zerehessé es hog mindombe v
zent aciratit tehessé De minet elotte zolnac az
madsagnac dueretrol es h nag harnalatturol
annac elotte lassoc es tinoloc azt meg hog mi le
gon az madsag az madsagot doctoroc kilomb
kilomb keppen vegetec el hog mi legon Clexeb
nevezom dimascos beli Janos dottorit kuj mod
hog az madsag et helmené istenhoz fel emelese
anagy alcolmasoknac es illendyknet keresé

52

100 101

Hugo new doctor kedeg uj mod hog az madsag et
hog az elmenet neminemü aiortatos sâga ki zar
magic az tixta zivnet kuanaságabol Cassidoros
new doctor kedeg uj mod hog az madsag kegosi
es alazatos elmenet istenhoz valo tarulattu bizon
hitnecio remensegnec es zent zerebetnet eroszége
uel Fent bernard doctor kedeg mi legon az madsag
et keppen vegyi el modua az madsag et aiortatos
zinel istenhoz valo ikekzes es konigzes mindon
gonossagnac el tauortatisaert es mindon ionac
nefeleiet Quert uj vegetec el az zent doctoroc az
zent madsagnac mi voltat es immaz zolnac eton
madsagnac dueretrol es az v nag harnalatturol
Quert az zent madsagnac harnalattu et met
mindon valaki aiortatos sâggal tezi ext mindon ve
zedelmtul meg zabadeytu testier es lelokner corsa
gat meg vigazta embornet eletet meg hozeytu hadba
es viastdasba diadalmat es gozedelmet vezon ordo
goket el tauortat embornet zinet es elmeiet meg
velagosoyt istenec zerebetre fel genext ellenségnec
ellene meg erosert istenel valo edoskodest ad istenec
haragiatal meg otalmaz istent meg engezelis az

51

menneket atal hattá az mennei oduart genier
 kotteti es az nagy hatulmas istent v hatalmaba
 tutta. **N**ekert elezter módater hog az zent imad
 ságnaç elso hárnalatti ez hog testneç es lelokneç
 vezetelmebol meg zabadeyt kit meg bizonort az
 zent ras **I**onas pphetanac körönenet masod rexe
 be ekkeppé módna Jonast el iele az nag ceth hal
 imatkozet es meg zabadula gomabol Masút
 meg vj mód az zent ras hog susánat az tizság
 zereto zent azont hamissán be vadolach hog hárás
 sága ellen vekozot volna es mitoron hálaria vitet
 nejet fel fohazcodet csaltna vr istenhoz es módna
 Droc mendonhito isten ki vaj mind titoknaç
 tudottate tudod azt hog humissán vajoc meg in
 doluan es meghaloc mítord en mind ezogbe
 bintelen lejet es inne vr isten meg halgata konor
 geset es meg zabadorta vtet az issin germoknet
 danielnet matta. **E**s né lac halalnac vezetelme
 bol zabadort meg az zent imadság de meg nagy
 bozzuságbol es nagy zegonboles meg zabadort em
 bort imikeppé amaz iambor züzet sárat raguelnet
 leianat kit attac vala het fernet es mind az hetet

ordog mara meg mellette met né valanac rea
 meltet **E**zgon nag bozzuságot zenued vala ezet
 hog mindon feret halna lelic vala mellette **E**ziam
 bor leani nemicord az zolgallo leant meg fogelmezze
 bmeiert ez kedeg meg dagazkodet rarta es módna
 neki nag hárakkal fóldon fohha ne lassónct te di
 led fiat zúlme ki vaj mindon feriednet meg olo
 hizom engometes meg atizz olnode. **E**s hog ext hal
 la ez zomeremos zizigon meg zegonle es igon meg
 busula **E**s el fel mene az folso hárba es harom nap
 sem enet sem inet de vn magat vete az zent imad
 ságra es nag konhullatassal kere az vr istent az
 hog vtet meg zabadorta ez nag bozzuság bollekkeppé
 módna kelet vram ergalmazo isten hog ez bozzuság
 naç kotelebol fejl meg engometanag kedeg zaba
 deri meg ez velagtul tetudot azt vram hog en fohha
 sefiat né kinantá de mindoncord en lelkomet es
 testomet tiztan tartottá mindon testi kinansagtul
Es inne zent imadságnaç es zenuedesnet nagy erdo
 meslegontan meg halgattatec az vr istentul es bo
 lata hozaia raphael archangalt az kis thobiassal
 es oth hárassága nagy díreittel neki zere ezent züzet

Masod hazonlattia az zent imadsagnac e/mert
mind testi corsagbol/mindlelki corsagbol meg vigazt/
kit meg bizonort az zent nas boli net miatta mōd/
nā ssiam te corsagodba ne vatalad meg magadat/
de magad az vr istent es tegod meg vigazt Es nē
lac testi corsagbol vigazt meg deki ennel nagob/
es iob/lelki corsagboles meg vigazt/mert ez zent
imadsagnac ereie es ioraga ol'igon naghoz az
bint/meg az binnec kinnates eromli istentil ga/
corta meg boratna/mint am eromle magdaló
beli maria az aiortatos imadságert es az konhul/
latasert hallamia az xpisnat az zent edossegos ige/
iet/mödnā Meg boratna midnat te nekodbmeid/
meni el bekeséggel **H**armad hazonlattia az zent
imadsagnac e/mert embornet eletet horzetta/
kirol ysaias phita uj mōd Meg cornla exuias/sido
sagnac kerala es boza mene ysaias pha es mōda
neki Et möga vr isten/zerzed meg te hazadat/
mert meg halz Es forderta orzaiat ezkeral az fal
hoz es matkozec vrhoz ekkeppé mōda kelet vram/
hoz emlekozel meg ariol/mikeppé iartam ente elot
ted/bizonságba es tokeletos tztai zinel es ammi io

te zomeidnet elotte mind azocat testem/es ten
kesésegos suast Es zola vr isten ysaias phita/
nas monduā Meni el es mögad az kerálnac Ez/
ket möga vr hallam az te imadsagodatis es latā
te konhullatasodat/es imedoc tenapidra tizon/
oth extendor es ekkeppé tizonoth extendeg halada
v halala az zent imadsagnac miatta **N**eged
hazonlattia az zent imadsagnac e/mert ordogoket
embortil el tauoztit/kirol bizonság vrone vnömag/
mert mitord az zent apostoloc egh emborbol az ordogot
ki nē izhetter volna/hozat vtet vronkhoz es legottā
ki vze belole Es meg kerdet vtet hoj mire v k ki nem
izhetter volna belole mōda neki Ez elen fele ordog/
semimiel embortil el nē fuit es el nē tauozit hanem
lac imadsaggal es boytel Es ol' nag ereie vagon az
aiortatos imadsagnac hoz nē lac el tauoztaia az
ordogot de meg gotties v ket Ennet bizonsaga az
ordog vnon maga/ki mitord volna ej emborbe/
caialtam kezde zent beatalamhoz/mödnā Beata
lam istenec apostola/igon gotornet es igon eget
net eingomet az te imadsagid **O**tod hazon/
lattia az zent imadsagnac e/mert zumeket meg

106
velagosoyt istemeknet osmeretire krol vj mōd
cassiodoros doctor az madság ziné meg vizgaztal/
soldietül meg vonzá bimoknet förtelmes segebol
meg tiztoyt meineiekare fel emel es lelki aando
cokia foghatona es meltona texon zent agoston
doctor kedeg vj mōd hoj az madsagnac matta
ketsegos dolgoc hamarab es robban meg fertetnec
hoj né rásolua sásnac matta **H**eted hzalattá
ez met istenec zeretetire fel gerrext Emel peldaza
tara es phetinac imadságna menbol tiz zalla
ala es meg egete az otienos ritext mind v hoja
tartozaual ozue mikkepp meg vujon ruan neged
kerali konybe Es soc helon oliastatichoz azaor
tatos enboroc meg gerietet az zent imadságba/
es fel emeltetet az egbe mint magdalombeli maria/
atanc zent ferenc es zent lazlo keraleles egebet sötac
Heted hzalattá ez met ellensegnet ellene meg
erosert Ez meg bizonyta az zent rias Judit azzonba
ki vila ozuej genge es termettel ugon zep Enomos
genge zep azzonhozú imadsagnac utána meges
södei es olofenesnet az nagy haditoto ritetnet
nacat el vaga kit valaztot vila nabucodonozor

56
107
babillomabeli kerál hadnaggae es paraniola
neki hoj mindon orzagot kic vadnat nap inigat
fele exoket mind v hatalmassaganac alaia harra/
Es erossen paraniola hoj ne keduezon semminemü
orzagnac es mindon eros viasocat le torvoni es
engertele mind v hatalmanac alaia Es exoloferi
nes mind az nag hatalmas orzgalol zamalai/
es valogata zar es huj exor galogot mind viadal
ra valocat es tizonet exor segneros louagocat/
es mosoket Es ukerali turhzbol ren zamtalant
kinti es baromiac sötacságna es zamtalant
bes teuekkel el indulat es mind az foldet be fogta an
nep mikkepp az sásca Es mikkepp kerál paraniolta
vala az orzagocat mind el góze es mind meg no
morenya Es inta sido orzagia es meg zalla betuliat/
holoth lacovic vila Indit azzon es meg fogta az m
rasnac eleseget vizek ki menetit es be menetit va
na vila azt hoj viadul neksil meg aggat mago
cat Es hoj ugon meg nomorottac vlna az varasba
es mind azkoz nep kezde caialtan az papi fejedel
mekie hoj az uastaggat meg hoj el ne rezenet
ehsegnet es tornet matta Es zeret azt hoj halotod

54

napeg vket isten meg nē segellendi tehat az varast
 meg aggat. Es hog ext hilla Judit azon hog az m
 rast otod napnac vtina meg aggat ha vket isten
 addig meg nē segellendi igon megbusula es ion
 legottan az feiedelmekhoz es igon meg dorgala
 vket mōdu. Ti isten késertox mitot mca hog nē
 istenec haragiat meg engetelox mert az v nag er
 galmaságánac hatart vittetox hog ha otod napeg
 meg nē segellend tehat ellensegnet aggatoc az va
 rast. Azert intet titoket es kelet hog magntat
 megalazatoc es matkozatoc konoroguē az v
 istenec hog veje el volont az v haragiat es riinden
 mondian vonon maga fel mene az v valaztot le
 ariual folso haraba es oltozet aliaombal es gyz
 ruhaba es harmad napeg zenuedesbe boytolasbe
 srasbal es zent imadságba magat foglala. Es mind
 ennec vtina meg mosdeg es magat igon meg
 ekosóytel az v zep hanat meg boratal es seienec
 oltozett igon nag zepseggel felzerze es vrnac
 zent nenenel es v zent segodelmenel magat meg
 seguerkortete es meg erosóytel es az varasbol lac
 eg leannal haynalba ki mene. Es ki mennen.

eleibe kelenet az or alloc es meg tartat vtet es
 el amelcodanac az nag zepsegen es riinden mō
 van viuet vtet vroknac eleibe. Es latvan holosei
 nest az nag aranias oltozettel fénleme le eset clotte
 az foldre es az vitezoc fel fogat vtet vroknac pa
 raniolattia. Es mōda neki holosemes leg bator
 zinedbe es semit ne fel mert en azoknac sōhha
 semit nē artontā kik nabucodonozor keralnac en
 gettec es ha az te neped neki enged vila enkezei
 met v ellenox fel nē emelom vila azert immá mō
 gad meg en nekō azt mi ottiert iuttel ki v kozzi
 loc. Mōda neki Judith halgassad es fogaggad te
 zolgallo leannodnac mōdasat mert ha koueten
 dod az en bezedomet vor isten tezon te valed tokele
 tos dolgot mert el nabucodonozor foldnec kera
 la es el az v nag ereie ki vagon te benned min
 don nemzetoknec segelmeie mert meg vagon
 tudnā ez mindon nemzetok kozot mert lac te vug
 io es eros az v orzagaba es az te segelmed el hir
 huit mind kozonsegos tutomaniqba. Es mert
 tuggac azt az isil fiai hog az v istent meg ban
 tottat v binoknec miatta nag felelm ejot reac.

annera hog im mar magocat zam laltac halottac
 kozibe kit en te zolgal leinod meg osmenen/
 ki füter v kozuloc te hog ad arna hog en te nekod
 ezoket meg mōgam istenec zent acarattabot/
 Es en te zolgaloleinod meg eth tenalades aca-
 rom az en istenomet tztolnom hog en nekom
 meg ielomie axt micorō az v binoket feiokkie
 fordeytai es en te nekod az napot meg ielontó/
 es en tegod vzlet Jeusalemmet piacyara es
 lezon israel nepe nied vj mikeppen appro Lordu
 kmet minlen partora es nē vgt egh v kozuloc
 te ellenod mikeppen meg vagon mōduā istetül
 en nekom Es miert isten reaioc haragut engo
 met boratot te hog ad arna hog en te nekod mind
 ezoket meg mōgam Es igan kedues len mind
 ebbered olofernesnet elotte es lodalodonac vila
 mind az v nag bollesegen es az v nag zepsegen/
 Es eggic masiknac ext mōga vila nim en elen
 az omallat foldon latafa zepsege es bezednet
 bolleseghe Es mōda neki olofernes Jol teste iste
 hog tegod en hogam boratot hog az nepet temiat
 tad en kezembe agha Miert kedeg io az te fogadai

sōd es az te acrato ha ezoket az te istenod en
 nekom meg teiendi lezon v en nekomes istenod/
 es te lezh nabucodonozor kerelnaç hizaba igó
 naq es az te nened mind kozonsegos foldon
 el hirhozic Es parancola holofernes hog az v
 kihlos hazaba vitessec es oth lacozet es haga/
 hog az v artalarol adassec neki etel ital Es mō
 da Judith mastan nē illit en nekom awal elnō
 mit adnal az te artalodrol arna hog istenec ha-
 ragiaba ne essem de ammit en velem hortam
 en awal mastan meg erom Es mōda olofernes/
 ha az el fogand meg gond az vtan nekod Es mō
 da Judith Viam el az te lelkod hog addeg el nē fog
 te zolgal leinodnac elesege nīg nē be teléserti
 vi isten en kegemnet miatta axt ammit en meg
 gondolta es be vinct vtet az kini tartu satorba
 holoth parancola vila vtet lacozma Es mi-
 nec elotte be ment volna az satorba mon kere
 holofernes hog neki engedne zabadságot se-
 tet hiznalba ki mēnie madságai hog vr isten-
 nec konorogne azon hog az v io acarattat be te-
 lesertene Es parancola az comormicokna hog

112
harmad napig mindon acarattua haggat. Es ki
megon vala mindon eyel betulianac volgare es
nag konhillatassal imadcoric vala az israel ne
periert hog va isten zabadeyla meg v ellensegenet
rezebol. Es inta az neged napzerzete holofer
nes nag valorat zolgamac es moda vagaonac
az eggic ofinestornec men el ined az sydo leant
hog engeggon acaratta zerent en velem latom
valoran. Es be mene vaga Judith azzonhoz es
moda neki Ne vatala io lean vrambahoz be meneset
hog tiztolleset v zinenet elotte es ejec es ige
v vele ki nec felele Judith moda Ki vago en hog
en vranc ellene modhat. Mindon valam v neki
kellemetos mind azt tezom. Es legott magat
igon nagon meg ekosorte es be mene elotte meg
allapet. Es moda neki holofernes egel immare es
igal es igon vig leg met leltel malaztot en elot
tem. Es moda Judith Izom vram met e napon
fel vagon magaztalu en lelkem mind en eletom
nec ideienet folotte es euet inec v elotte azogbalol
kit zerzot vala neki az v zolgal lemania. Es igon
oxole raya holofernes es v viga sagabu igon sok

113
58
bort inec kmel tybbet sohha ne ith vila mind v
eleteret ideiebe hog kedeg estue leth volna siete
nec mind az legenec zallasocra tacuodma es be
rekezte vaga az artot es el mene hog ves el aloget
mert mind el baggattac vala az nag bor italnat
miattu. Es maradi Judith lac vngomaga az hay
logba holofernes kedeg fecic vala az agon igan el
baggadna az nag rezogsattil. Es modu Judith az v
leanianac al az arto elot es viga ket fele. Es v m
magu Judith megalla az ageloth imadcorua kon
iullatassal aiacat ingatu vitezsgeggel ekkepen
modna Israelt nec vialistene erosoyl meg engomet
es tekini e horaba en kezemmet miuelkodenre hog
mikepp fogattad ierusalenet te varasodnac igazeyr
fel vtet es azt ammit gondoltam binen lehetonet
meg leni tokelem meg es ianula az agishoz es az
v lapoiat ki az A fuit vala ki vene. Es hog ki vette
volna istokon fogta vtet es moda Erosbed meg e
horaba vram isten en kezemmet. Es ketzor vaga v na
cattes v elzatida. Es ki mene adi holofernes nec sejet
az zolgal lemanac es paraniola hog az kontos vypa
vesse. Es ki menenec zocasoc zerent mint ha az mad
feie.

sagā mēnenet Es intanac az vassnac tāpmāra
 es tāialta Judith az kū falon alloknac monda
 Lissatoc meg az caput mert velont vagó vi iste
 ki teth naš hatalmat israel kozot Es hog hallac
 az emborgo Judithnac zauat legottan huiat az va
 rassnac feredelmit es igon hamar mind hošaia
 gülener nagtul fogua mind kisdedig mert im
 mar nē vala benne remenség hog meg terne Es
 zonetnikoket goytinac es körül alla mind az
 kosság v kedeg fel alla magasbad es parancola
 veztegségot Es hog vezteglottet volna mōda Judith
 Duerietoc az mi vront istent ki el nē hagga az v
 benne bizocat es en benne v zolgaló leaniaba be
 teléséytotte v eigmasságat kit meg igert israel
 hazañac es meg ole en kezénec miatta ez eyel v
 nepenet ellenséget Es ki venne holoserneset se
 iet es nekic meg mitata mōdua Ime lassatoc as
 sūna orzagnac feredelmenet holosernes viteznet
 fejet El kedeg vi isten hog engomet meg orzot v
 angala mind enet ki menešombe mind az naš
 had kozot lacortombal es mind onnet meg tere
 sombe es nē hagot engomet vi v zolgaló leaniat

meg fortortetme de mindon binnet zeplőe nekül
 meg hora engomet vi isten ti necdot mag orzmel
 es gozedelmenet diadalmaul Es mind az kozon
 segos nepimadac es dueret az vi istent mōdanat
 neki Degod meg aldot az vi isten v hatalmas ere
 iebe ki te miattad meg forte es semie totte az mi
 ellensegonket Es mind el hagia nag soc volta
 et mikkeppé len mind az tob dolognat naš dueretos
 vegetet es naš hatalmasságos gozedelme Elione
 iensalembol Jonalim neuvi naš fe pap mind az
 kozonsegos papottal betuliaba hog meg lassat Ju
 dith azzon kmet miatta adot vala vi isten elen naš
 diadalmat israel nepenet Es hog be mentec volna
 betuliaba meg halla Judith azzon es eleig be ki me
 ne es hog latac ezent azzon legottan mind egh zo
 nal kezdet vtet di em fel magortalmi es meg aldani
 ekkeppé mōdua Te vag iensalēnet duosége te uif
 israelnet vigasagu te vag mi neponknet tizos
 segeki minelkottel eros ferfusággal es az te zu
 ued meg volt erosfülien avert hog tizaságot ziert
 tel es hog te tornen vradnac vitána egeb ferfiat
 nē osmentel es avert vranat keze tegod meg eroséytet

116
es annat ocnat aldot lezh mind orokke| es mōda
mind az koronsegos nep naq fel zonal| legon| legon|
Es az naq neiesogot| es az zamtilan sōc predat|
mōdatic hog išael fiai harmic eger napog nebezē
tacauac zedeg be Es bolosfenesinet valamene kmre
volt| es mind uelos ioraga valamene volt| mind
aranba| mind exisbe| gonggong be| momos kouegbe|
oltorz uihagba| hazy| es ag oltozogbe| mind egele
Judith azzonac adat Es mind annepxuiles vi-
gad vala| azomallatottal| es züzekkel| ifiatal| es
venokkel| organazonal| kimtoranal| es mind egeb
vigtaló allatottal| dienue az vr istent ki ad erot|
es hatalmassagot az vtet zeretoknet| es v benne
biroknaç| Hert me mukeppé eroserte meg az zent
imadság ellensegnec ellene ez gengesegos zent az
zont| Noczad harnalattá az zent imadsagnac
ez meat istem edossegos vigasagot ad| es istent
haragiatal meg zabadort| kit az zent uas ekkep
pen byronort bolyneç konuebe mōduā| ki az istent
magga| ez eleten edossegos genierüsegbe retetic|
kit meg erot vala zent bernard doctor| es uola ekkeppé
na mondnuā Vason mi dragalatosb az zent imadság

59
117
3
nal| ki zent imadság az istent zent aldozat| anga
loknac edoshangos orgona| az zentoknet io vendeg
seg| az imatkozoknac zent segodelm| az toredelmesec
nec lagerto kenete| az bmoscenec otalmazo verthe|
ellensegnet ellene lonyoldzo inl| es mindon kestetec
net erossege| Es hog ez zent imadság istent haragua
tul oltalmazo legon Cassiodoros new doctor zepozol
rola| ekkeppé mōduā| Az zent imadság vagon zerguen
ara| hog ennet matta istent haragia el retesset| bo
lanat adissét| kyn el tauortassét| es erdomoknet ben
sege neretteset| ez zent imadság vr istent zol| az buo
nal bezelh| es ammit nē lat| azt meg mitattá| Az
zent imadsagnac matta| az bmos az ifelo buo
nac eleibe borattatic| es senki ennet ki nē zette
tichiné lac az ki v benne lancatuac lelettetic|
Kilenced harnalattá az zent imadsagnac| Ez
mert istent meg engezel| Magyarzo mestor in
mōd az zent sara azzonac imadsagan hog sara ha
rom napon| es harom eyel sem euet sem inet| de
mind imadságba marada| Ez zent zürnet imad
saga az vr istent meg lagerta| es v konibullatasá
kezeierte| az imadság engezel| es az siwas fuldala|

8
59

es valamit istentil kuanalazt mind meg nere/
 mert raphael angaltkis thobiassal hoza boratu/
 es v neki bezassaga zerze naq felsegos dixeret
 Omel'igon bodog es idnossagos vir az konhulla
 tias/ki lezon az zent imadsagba knol vj mod zent
Agoston doctor hoz az testi gondolatocat meg oltu
 bmoknec doyletossegret el tanortattu/es retkozet
 net merget ki otajga Azert wediol ezodbe/mel'igo
 naq ereie vagon az zent konhullatasnac/ki lezon
 az imadsagba kit zent bernard dotor igon duer/
 modua Az konhullatus konoruletos iorag/elmet/
 zinet meg velagosert erotelent ioragba meg ero
 fert/erodoyoket meg galaz/poclnat tortat be rekes
 ti/menorzagnac capuiat meg mittu/es istennet
 elotte all naq bizodalma/ug mod touabba gon
 zent bernard dotor O alazatos konhullatas/tied
 az menorzag/tied az hatalmassag/te az itelo bironac
 eleibe ne regonylo be mento/er es mcoron be me
 nende/valamit acarandaz/azt meg nero/az uado
 lo ellensengnet veztegsegot vev/er es az sentenciat az
 buonac kezelbol ki raigadod/er es ki mind exoknel na
 gobmeg gozod az meggozhetetlent/es megkoto

zod az mendonhatot Ime mel'igon naq az zent imad
 sagnac ereie es haznalatta Tized haznalatta az
 zent imadsagnac ez/mert az menneket altal hattu/
 kit meg bizonyt az zent nas bolnec konuebe modua
 Magat meg alazot embynec imadsaga/kodoket al
 tal bat Ezond bizonyta zent bernard dotores mod
 ua Az imadsag haleiend huon/alazatosaggal/
 es bingosaggal/mindon ketsegnekul az menuet
 altal hattu/es ennet henon meg ne terhet/de vala
 mit kuan az imatkozo/ez neki mind igon huon
 meg hoza Azert senki az v imadsagat kisdednet
 ne aleyla mert modom ti necox hoz az isten kit
 imadonc/kisdedon ne vezi/mert minet elotte
 mi zangbol ki zarmazit meg annat elotte az
 v konuebe fel natta Es ez ketto bol ketsegnekul
 ejget high/mert anaq azt aqga ammit kerhi/
 anaq kedeg annal iobbat ad/ki nekod naqob zuc
 seg/er es haznalatosb Tizoneggfed haznalatta
 az zent imadsagnac ez/mert az mennek odnart
 generekottet/kirol vj mod effien new zent iam
 bor az tykeletos iamboroknac imadsagoqnaq
 vigasaggal menorzagba fel mennedaz angaloc/

120
es archangalot/nag vigaſaggal eleibe iauilnac
es vezic/es nag orōmel viric az vistēneč zekinec
eleibe Mert nag diukodereles igon nag vigaſag
az cent angaloknac/micord ſodrol az centoknec trz
tuſagos madsagocat istēneč eleibe viric/kerdes
Gha te axt kerdened/mi kepp̄ kel az madsag
nat lenni/hog istēneč elotte kedues legyon/es
en erdomet meg valam/Rea felelnet zent doct
toroc/es vj mōdnac/hog az madsagnac haro
kepp̄ kel lenne/tudma mert/aioytatoſſagal
zent halandassal/es reualo iſekozettel **M**on
datet eleteb/hog az madsagnac kelleni aioy
tatoſſagal/mie/mert vj mōd zent gegez doc
tor/hog valaki aioytatoſſag nekuil imathorit
ez eleten maganac iteletot kei intab hog nem
bovanatot **S**idoros doctores vj mōd emmelle/
Mit hignal embornet az madsagba aiacuit eghe
rem/holoth az v nema/mert mikeyp̄ az enoc
net zana hangossag nekuilon olan mint az dižnac
nac rohogese/ezonkepp̄ az madsag aioytatoſſag
nekuil olan mint az tehennet bomboleſe **T**mas
kepp̄ kel az madsagnac lenne hala adasatali

123
62 62
121 93
mert ſemmi embort ol'igon meltona nē tezon
iſtem malaztnac es egeb zent aiandoknac ve
telez mint mindoncord valo halaadas hert
valaki istēneč malaztat kinānayes az orochha **T**nag
zaba nag erdōmel acar mēnie tehat ſohha v
zaiabol ki ne zataggon az cent halaadas/metha
ig nē leiend tehat halgasad zent gegez doctort **mit mond**
az halalatlā
Nem melto az istēneč igert aiandocra/ki nē sagrol
ad halat az v veth aiandocraol **G**harmad kep
pen kel az madsagnac lenm reualo iſekozet
tel **D**e te kerdened axt/tutorike embor mindon
cord az madsagra iſekozm anag nē **R**eafel
zent thamas doctoz/es vj mōd hog az madsagba
harom kepp̄ valo iſekozet vagon **E**lsō ezki iſe
kozettel embor az madsagot anag az zolosmat el
kezdi arahog am muel tartoric istēneč az meg
fressé/ez eleten madsagra nē ziuség coronked az
reualo iſekozet/mert az elsō iſekozetnet ereie/ki
uel el kezdette az madsagot mindonostil erdomof
ſe tezi az madsagot pelda melle Embor el indul
romabi iduosségeiert nē gondola zonetlen axt hog
hona megon anag mert megon/de az elsō iſekozet

122

Igekormi

mind erdymosse terzi v zmandosag i arasat/ ezo
 keppē eined az imadsag roles. Mas igekezeti az
 imadsagba ezbog az imadsagot igekezic temies
 el kezdem az eth bog valamit acu kerm istentil es
 ammit kuanazt ataria bog istentil azt meg neve/
 Eleton imadsagraes eleg az elsō igekezeti kine
 nez az vi isten fo keppen es ielossen. Harmad ige
 kezeti az zent imadsagba ezkimindonnel iob es
 naqob zuksegosb tudmamiert az vi istensegre vno
 magaraiki az zent kuanasagnac meg elegytoe es
 az leloknet naq edossegos generisegel es v naq ki
 uansagalez eleten igekezeti igon naq zukseg az
 zent imadsagba mert az aiortatos ledotlat az
 vi istenbe lel maganac mindon ioth kit kel kuan
 mi embornet mind foldon menion. Aret immar
 ved iol exodbe bogha az elsō es az mas igekezeti az
 imadsaghoz ne lewend tudmamiert az istem zol
 galatinac meg fizetesenet igekezeti es az imadsag
 binalo kerfnet igekezeti tehat ez eleten imadsag
 sem erdymos sem kedeg neiesegos mert az ol mad
 sagot isten meg ne halgatta mel imadsagra az imat
 cozo semmit ne igekezic Mert vj mod zent basilius

az aiortatos matkozo

62

123

Embor semim nemu dolgat bolien ne terzi ammel
 dolgat ne eti. Tironkettod haznalata az zent
 imadsagnac emert az eros istent kit senki meg
 ne gorhet art v hatalmaba tartu knol vj mod
 az moysesnet konyebe bag el engomet isten mod
 da moysesnet bog bertelenkogget en haragom an
 nep ellen es el vextom vret. Istenez e igeit zent
 grigor doctor ekkeppē magiarza modna. Miroda
 ezbog az nag hatalmas vi isten ext mogra az zol
 ganac haigh el engomet bog harage ggam an nepre/
 Ennen ezeb hanē lat az bog ad batorsagot az zol
 ganac az kereszre ol mel azt modana meried meg
 moyses es osmeried meg mene haznalata legon
 az te imadsagodnac en elottem mert valamit
 kerz az nepnet imadsagodba az mind meg nezod
 Aret imel igon naq eere vagon az aiortatos
 zent imadsagnac mert mi vronc ihusiac modasa
 zeirent valamit kerone az aiortatos imadsagba io
 igaz hittel az mind meg nezod ketseg nekuilon zent
 mathe itta konyenet huzoneggod rezebe Aret mene
 zamulan haznalata legon az zent imadsagnac ved
 iol exodbe es tanolad meg Mert mindon ioth vala
 mit istentil kuanazt az zent imadsag mind

62

124

meg neri es valaminem gonozt el atarz ta
 uoztatni axt mind el tauoztatia krol ekkeppé
 zolnac zent doctor módna ha axt atarod hog
 bekeséggel zenues haboruságot tehat lez imad
 ságos ha axt atarod hog vigin tefed az istem
 zolgalatot tehat lez imadságos ha axt atarod
 hog henságos gondolatoknac leget el tauoztis
 sad tehat lez imadságos ha axt atarod hog te lel
 kodet zenties io gondolatokkal lelki kinanság
 gal es edossegos ariortatosaggal meg kouerey
 red tehat lez imadságos ha atarz istem gon
 dolatcia fel mém tehat lez imadságos ha atarz
 az tezereto iegosodnet oleletuel geneikodni
 es vrele edostodni tehat lez imadságos ha axt
 atarod hog ordognec alnoságat meg osmeuedies
 v ralardságat el tauoztassad tehat lez imaságos
 ha kinanod axt hog elmed meg velagosulon istem
 bolyseggyel tehat lez imadságos ha kinanod
 axt hog istenel zol' bejhe es vrele narascog gal te
 hat lez imadságos Azeit mind exogbelol exod
 be rehed mel' igon nagj ereie es mel' igon nagj har
 nalata legon azent imadsagnac De red robban

127

63

125

godbe mel' igon fel magaztalai es mel' igon diven
 zent agoston doctor az zent imadsagnac hazualat
 taries v nagj ereiet ekkeppé módna az zent imadság
 ordogoket el tauoztat angalocat hiv ariortatos
 sagra genozt bimne boratasat neri zuinet os
 meaut meg velagosoyta az imadság imatkozo
 nac segedelme istenec aldozat ordognec ostor ariortatos
 leloknet otalmazoa angaloknac vigasaga
 ordogoknet gotrelme istenec kedunes zolgalat
 zeretosnet iduossegos penitenciaia mindonostil
 dneiet tokeletos duoseg bizon remenseg egesseg
 net meg tartoria zennedoknet rendesäge kemé
 zuinec lagertoria nehessegné kunesegje es boyto
 lesnet edossegé Ime mikkeppé dneie ez zent agoston
 doctor az zent imadságot De red iol exodbe mit
 mód zent geigor doctores az zent imadsagirol
 az imadság vjmodstenborualo kouet az imad
 sag istent meg engeteli az imadság ellensegnec
 ellene al az imadság kemensegot meglagert az
 imadság annem atarot kezererti az imadság bint
 emborbol kitora az imadság embornet eros fequer
 az imadság ellensegot meg goz az imadság foki

63

126

gomorot teromt az imadság lelokneç eges
 segel az imadság elmet meg velagosort az imad-
 ság biméci halalabol fel tamart az imadság ei-
 domot erdomre gort az imadság vezedentül
 meg oltalmaz az imadság istem žolasia beze-
 döt el terert az imadság biméci kotelet meg
 ferti az imadság pecolnac tortat az imatkozo
 elot be rekezti az imadság ménnekneç capnat
 meg mitti az imadság ménnei ſocasert az imad-
 ság hamissatit igazert az imadság tudatlano-
 cit tanert es az hertogbol bolieket tezon az
 imadság nag eſettüli meg tart az imadság azio
 imatkozot bekesegbe es az oroc iduossége meg
 batoreitta ki oroc iduosségot aiggon mi nekoni
 atti ſui es zent leloç mind orokke vallanciam
 Vnac neuebe kezdetic tanolság az zent bekesegröl
 kit zent agoston doitor igon fel magaztal es
 igon naigon duer uian zerzetos emborokneç es
 ekkeppen mondian **¶** dragalatos atumfiaha
 trdnatoc axtmene ioraga legon az zent bekeseg
 net es mel igon nag žukseg legon ti netoc cala-
 storomba latozoknac brionamal zeiectietoc es hoza

Tinust

Tartia

toc olelnetoc Met ol'igon naç az zent bekesegneç
 ioraga hog az v naç felségos meltozagnat zent pal
 apostol mindon epistolaiat ewel ekesertuala meg
 módna Bekeseg ti netoc es malazt mi vronc xpus
 iehistul Ez zent bekesegot xpus testamētombi haga
 az zent apostoloknac es mind ez zelos velagnat vj
 mkepē naç felségos zent ioragot ki nekulon ſenki
 net iduosségi nē adatic Es nē lac es velagnat haga
 vi iften az zent bekesegot de meg az ménnei ſuara
 es vj zere es vj acra hog minet vtina az habori
 sagot zerro anguloc onnet le vetteenet innac vtā
 na zent angulocat vj zere hog ſemminemū halo
 rufag orokke kozottoc ne lehessón hert az vi iftenseg
 vj acra hog mind foldon ménion lac az zent bekeseg
 marangon meg Vula mel emly bekesegot nem
 tart attifianal zinebe zaibai es tetemeibe es
 emly magat keretennet ne merie mondama
 ocat reti ehhambor doitor es vj mōd Met ha
 taymnac bekeseg volt vona zinebe ſemikeppen
 attifiat meg nē olte volna ha absolonat danid
 kerak fianat zaibai bekeseg volt vona ſohhi atta
 nac ellene nē tamadot es v zornu halallal meg nē
 volna

64

hal uala ha az gonoz madasnac ki vrontat el au
 la bekesegje volt vona miuelkodetibetebat om
 magat fel ne acartia uila Ozent bekeseg te vag
 a; tokeletos zent iorag ki az lelkot bintil meg
 oltalmazod es a; conscientianac ferget meg olo
 Ozent bekeseg te vag puztaba latoroknac anna
 te vag mindon zeretos segnet atta baratoknac
 hinga patriarchaknac kotelekinel istent hozaoc
 kotozter apostoloknac otalmazoa martromoc
 nat erosszeles vigasagai confessoroknac foro
 dyie es tiztorona ziregnec vigasaga ornegok
 net tikore es io harasoknac zent zereteti Ozent
 bekeseg te vag az vi istenet zentsegos teremel
 kiben vzonetlen zokta lakoztat zent bekeseg
 tegod nag men itsnet lattanasa el ne torhet
 tegod erdogoknet alnoksaga semibe meg nem
 seithet Ozentsegos bekeseg te mindon zegent car
 digga tezbite mindon carzagot nomosse tezh te
 mindonet elej vig te mindonel carzab vag es ki
 mind egoknel nagob es iobb mert te emboroket
 kik te veled lacoznaqazokat mind istenet fiaua te
 zod Ozentsegos bekesegtenalad nekulon kereloc

nag orome

ne orzagolhatna te nalad nekul mindon orzagel
 puztul Ozentsegos bekeseg te nalad nekulon boy
 toles imadsagalamisna es egeb nemu sot iorag
 tetelhinekony semit ne harnal Ozent ki iduo
 zilm kinanztar bekesegot mindon emborokkel
 mert ha te atitsiaboz haragot tartandaz es itet
 gulosendod temmagadria istenet haragiak kerod
 mitoro az zent imadsagba azt borassad meg mi modod
 bmonket mukep mees meg boratone mi neko
 rettekne Ozeretos minemi igassaggal es
 minemi borin ortaual kerz temmagadnat bora
 natot ha te haragot tartaz te atitsianac ellene
 Ozeretos ha te ioth es vigasagot kinanz tehat
 keressed az zent bekesegot es ha meg lebetendod
 mindon ioth es mindon vigasagot leltel magadnat
 mert pha vj mod hog vi istenet az zent bekesegbe va
 gon lacoldalma Ozent bekeseg mit mogac te ro
 la ha ne lac azt hog te vag az elmenet velagossaga
 alleloknet ingodalma zuinet ej igusere es mind
 az emborsegnet nag iambozsaga attifusagos zere
 tetnet kotele es istem zent zereteti eros lanczaki
 minket kotoz istenhoz es emborokhoz Ozent be

130
keseg te vág az felséges bodogságki mindon kep
mittalast el tozghadat meg ehiertez haragos
ságot meg nomorextar kenešoket meg nomoz
alazatosat zerez fondorlocat meg rataz ellense
gosoket megengeztek mindyanc kedues vages
mindon ioknac zerecie vag derac az gonozak
el vezendoc tegod el tamortatnac es gülolneq
zent bekeseg bodog az ki tegodet turt atkozot az
mimidki tegodet gülol es ki tegod meg bant say
vezic mind azoknac ki tegodet emboroc kozul ki
zagat es ki vez mert ez eleten né zinte emborde
antixpus es oroc vezedelmnet sia es leana
Dzent
bekeseg kinel te vág ugon turon kinel te né vágte
god az kinamnon es ki tegod el veztot meg keressón ha azt ki
uania hog istenet sia es meniorzagba orokos le
hessón Dzentsegos bekeseg te oligon nag felséges
iozag vág hog teromtyt allatoz kozot semmi te
naladnal lodalatosb duoségosb es edossegosb io
né hallattatic emboroc kozot mint te es semmi
generisegosb es vigaságosb né kiuantatic em
boroktul mint te es semmi haznalatosb iozag
né tartatic emborknel mint te oca ez mert mi

66
131
kepen allelge az testot né eleuenerti hanéha az
testbe lerend es hoja ejgesült lexend egnkepp az
zent leloc sohha minket orok eleire meg né eleue
neythanemha az zent bekeseg velonc lexend mert
az vristen ana govtot minket zerecosoket egbe
hoj az istenet zent zolgalantiba es az vzent aci
rattiba mind egh lelkonec egh acaratonic legon
mert az istenet haraba lacozknac mind egh zinec
net es egh lelkoknet kelleni istenbe Mert sem
mit né haznal mi nekonec egh harba lacoznoncha
az beketelenseg es az kilonb kilonb viza vno go
noz acarat minket egmastul el zangat kert igó
nag zükseg az egith lacozoc kozot az zent beke
seg es az zent ejgesseg mert ha egh ejget acar az
mas mast acar es a harmad harmat acar es eb
bol lezon az meg oglas kibol oxtan tamad perpat
uari veteckodes harag es guloség Valaki kedeg ex
ket tezi vj mód az zent apostal hog istenet vzent
orzagat né valhatta vj mód kedeg zent bernard
dottor Atamfia high en nekom mert az vr istenet
né kel az mi boytonec madsgongos es mi alamisnac
ha az zent bekeseg es az zent ejgesseg kozottonec né

leiend Nemcoró kerde zent bernardot az bhuha
 módvá neki Jereto attafia móghad mey en nekő
 axt hog ordog mintil fel mintil incab ffélele neku
 es módva Jereto hugom/tuğgád hog ordog semmit
 incab né fel mint az bekesegot az eggességöt es hol
 oth vagon az zent zerebet mett ha mindon ioragon
 cat cztogatnac istenert zegenoknet ordog ext né
 fel/mert v neki semmi ioraga minnen ha boytoloni
 ordog axt né fel/mert v sohha né eric ha vigazoc
 ordog axt né fel/mert v sohha né alozic ha tixta
 sagot tutonc/ordog axtes né fel/mert v mindon
 coron rit de valahol imé zent harom iorag leiend/
 tudmamiet az zent bekeseg/az zent zerebet es az
 zent eggesség/ordog exoket igon fel Mire. Mett mi
 foldon azocat tutoc/meleket v k menioragba nem
 acaranac tartan. Axt valaki axt acarua/hog ordog
 got meg gozon/es mind foldon ménion zente lehes
 son tehat legon bekesegos/istent zerebo/es attafia
 ual uenos. **T**hu te axt acarod/hog zinebe beke
 segot tuathist tehat fogaggad né lac es folül mon
 dot doctoroknac miteshet de edeala/hulgassad gei
 son ianos **D**octorakes módvá es taneytasat

ki ekkeppé zol módvá az zent bekesegrol hoja be
 xpusnac módvá sat holoth az zent ewangelioba vj mód
 Isténec orzaga belol bennetox vagon Eth az isten
 net orzaga emboribé né egebihámé lac az zent be
 keseg/kibe isten zocot latorna/mikkeppé vzent
 orzagabi ahet micoron magadat osmerod/
 es latod bekesegbet tuğgád/es higged ketseg
 nekiulon hog isten veled vagon/naggal incab
 actorommicoró habornágba leiend bekesegod/
 es higged el mind ex relagi benágos gondo
 latocat es terp be tenon magidba/es gondol
 coggal az istem naq felségerol menere feloled le
 heti hakedeg né tur gondolcodni igon nagon
 es igon melen az istenec v naq felségerol es az v
 naq módthatatlan edossegerol ki lac az naq ma
 lart behi emborike/tehat inqoçgal etten alat es
 foldonaz xpusnac zent kinhaba/es latorna az v
 zent sebeibe mett helaz edos ihussnac dragalatos
 zent sebeibe aijortatossággal felumandol/hig en nekő/
 hog te habornágodbanaq meg katorextast es
 bekesegot exes es ha emboritul meg vtaltatol/
 enel lac keneset gondol/yes igon kinien/az

136
134
galmaزوknac néluet el viselod mert mitors
magadhoz terz axt latod hog az xpusés emborec
tül meg vtaltatet les igon nagy rükségenet ide
ien mind az v osmeretiile es mind az v io barati
tulaz nagy bozzusagnac zennedesebe el hagattatet
Xpus acra zennedmi es meg vtaltatni te kedez
mimdon kis bozzusagrol panazoh xpusnac sok el
lenségetes ellene módo rot te kedez vj actred hog
mimdon tegod zereffon es mimdon io baratod le
gon kerulet tegod bonnet es mikol coronartatic
meg az tebekeseg godha semmi ellenod valot nem
zennedz ha semmi naualat né ataz zennedmi mi
keppé lehet xpusnac barattai es azsonet tagiczen
neg az xpussal es az xpusert ha ataz az xpussal
ozaglamia Mondom nekod hog halac egz pto
keletosseggel be menteluolna xpusnac belseibet az
es az zereito ihusnac burgosagos zereitenberlac
egz kiumdedot exzotteluolna tehat az tenontulay
don naualadro es trizssegodrol semmit né gon
dolnal de mtab az bozzusagnac zennedesebe oxul
nel mert az ihusnac burgosagos zereiten art teni
hog embor el vn magat meg vtaltattia az kmet.

M. ACADEMIA
KÖNYVTARA

Memento Mori & tu
Eternum Non Peccabis

Az Giernyelek harabba valókörül
Az pokolról beszérdulásnak
Amen vágyszínis
Lenki elnevezége nincs
Mejte azia

